

Nr. 44.
10.
nóvbr.

Fátækralög.

Vjer Christian hinn Níundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

I. kafl i.

Um framfærsluskyldu.

1. gr.

Sveitarstyrk skal veita hverjum þeim manni, er sökum fátæktar, vanheilsu, atvinnuskorts eða af öðrum orsökum getur eigi aflað sjer þess, er sjálfur hann og skyldulið hans má eigi án vera til lífsframfærslu, og telst þar til læknishjálp og aðhjúkrun í veikindum, enda verði eigi bætt úr þörf hans á annan hátt.

Sveitarstýrkur skal vera svo mikill, sem nauðsyn krefur, að dómi sveitarstjórnar og honum haga svo, sem hún telur rjett vera, þó með þeim takmörkunum, er síðar segir. Sveitarstýrk skal endurgjalda eptir því, sem ákveðið er í lögum þessum, af þurfaling sjálfum eða framfærslumanni (2.—30. gr.).

Sá er sveitarstýrk þiggur, er háður valdi sveitarstjórnar svo sem lög þessi mæla fyrir um.

2. gr.

Skylt er hjónum að framfæra hvort annað, meðan hjónabandi þeirra er eigi slitið að lögum.

3. gr.

Skylt er foreldrum í fjelagi og hvoru fyrir sig að framfæra og uppala börn sín skilgetin, þangað til þau eru 16 ára. Söm er skylda móður við börn sín óskilgetin.

4. gr.

Nú gengur maður að eiga konu þá, er átt hefur áður með öðrum manni barn eða börn, skilgetin eða óskilgetin, og er honum þá skylt að framfæra og ala upp til fullnaðs 16 ára aldurs það eða þau börn hennar, enda fylgi þau henni (39. og 40. gr.), og helzt sú skylda hans, þótt konan deyi, en hverfur, ef hjónabandinu er slitið að lögum af öðrum orsökum. Framfærsluskylda föður slíkra barna er eins fyrir það söm og áður en konan giptist þessum manni sínum.

Sömu skylda að sínu leyti hefur og kona við skilgetin börn eiginmanns síns, þau

Autoriseret Oversættelse i Henhold til Lov 18de September 1891.

Fattiglov.

Nr. 44.
10.
Novbr.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark,
de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken,
Lauenborg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: Altinget har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

I. Afsnit.

Om Forsørgelsespligt.

§ 1.

Fattigunderstøttelse skal ydes enhver Person, som paa Grund af Fattigdom, Sygelighed, Arbejdsløshed eller af andre Grunde ikke kan erhverve, hvad han og de Personer, som han er pligtig at forsørge, ikke kan undvære til Livsophold, hvortil regnes Lægehjælp og Sygepleje, saafremt hans Trang ikke kan afhjælpes paa anden Maade.

Fattighjælpen skal ydes i det Omfang, som Nødvendigheden efter Kommunalbestyrelsens Skøn udkræver, og paa den Maade, som den anser for den rigtigste, dog med de nedenfor fastsatte Begrænsninger. Fattighjælp skal refunderes i Overensstemmelse med denne Lovs Forskrifter af den trængende selv eller hans Forsørger (§§ 2—30).

Den som modtager Fattighjælp er Kommunalbestyrelsens Myndighed undergiven efter denne Lovs Bestemmelser.

§ 2.

Ægtefæller ere pligtige til at forsørge hinanden saa længe deres Ægteskab ikke er ophævet paa lovlig Maade.

§ 3.

Forældre ere forpligtede til i Forening og hver for sig at forsørge og opdrage deres ægte Børn indtil de fylde 16 Aar. Den samme Forpligtelse paahviler Moderen med Hensyn til hendes uægte Børn.

§ 4.

Naar en Mand indgaar Ægteskab med en Kvinde, som tidligere har faaet ægte eller uægte Børn med en anden Mand, er han pligtig til at forsørge og opdrage disse hendes Børn til de have opnaaet 16 Aars Alder, for saa vidt som de følge Moderen (§§ 39 og 40), hvilken Forpligtelse vedbliver selv om Hustruen dør, men ophører saafremt Ægteskabet lovmæssig opløses paa anden Maade. Den Børnenes Fader paahvilende Forsørgelsespligt forbliver ikke desto mindre den samme, som den var førend Hustruen indgik det ny Ægteskab.

En tilsvarende Forpligtelse har en Hustru ogsaa lige over for sin Ægtemands ægtefødte Børn, som han har avlet med en anden, inden hun indgik Ægteskab med ham

Nr. 44. Fattiglov 10. November.

Nr. 44. er hann hefur átt, áður en hún giptist honum, með annari konu. Framfærsluskylda móður
 10.
 nóvbr. þeirra barna er einnig hin sama og áður en maðurinn kvæntist aptur.

5. gr.

Skylt er kjörforeldri að ala upp og framfæra kjörbarn sitt sem eigið barn, og verður eigi krafizt framfæris og uppeldis af sönnum foreldrum barnsins, nema kjörforeldrin þrjóti.

6. gr.

Ef kona eignast barn óskilgetið, og maður sá, er hún kennir barnið, gengst eigi við faðerninu, á hún rjett á því, að sýslumaður eða bæjarfógeti, þar er hún er heimilisföst eða stödd, veiti henni aðstoð sína til þess að barnsfaðernismál verði höfðað gegn manni þeim, er hún kennir barnið, á varnarþingi hans. Fara skal með mál það sem einkalög-reglumál. Í barnsfaðernismáli skal við undirrjett hvorki greiða rjettargjöld nje gjald til rjettarvotta eða stefnuvotta, en um önnur gjöld fer sem málið væri gjafsóknarmál af hálfu barnsmóður. Sje málinu áfrýjað, fer um slík gjöld við æðri rjetti eptir almennum reglum.

Nú hefur maður gengizt við faðerni óskilgetins barns, eða það er löglega ákveðið, að hann skuli álitast faðir þess, og er honum þá jafnt móður þess skylt að framfæra og ala upp barnið samkvæmt því, er segir hjer á eptir.

7. gr.

Þröngva má barnsföður með úrskurði sýslumanns eða bæjarfógeta, þar er hann á heima, til að gefa með óskilgetnu barni sínu helming meðgjafar eða meira, þó aldrei meira en meðgjöf þá, er í raun og veru er greidd með barninu.

Í yfirvaldsúrskurði þeim, er gjörir barnsföður að skyldu að greiða meðlag með óskilgetnu barni sínu, eða meðlagsskyldan er staðfest með honum, skulu vera upplýsingar þær, er fyrir hendi eru, um aldur barnsföðursins, fæðingarstað og framfærslusveit.

8. gr.

Nú deyr karlmaður og lætur eptir sig barn óskilgetið yngra en 16 ára, og skal þá greiða af fjármunum dánarbúsins sem skuld, er komin sje í gjalddaga, barnsfúlgu þá, er hinn dáni skyldi greiða, hvort sem hún er ákveðin með meðlagsúrskurði eða samningi, svo framarlega sem beiðni kemur um það til skiptaráðanda áður en liðinn er skuldlýsingarfrestur (proclama) eða 12 mánuðir frá láti hans, hafi skuldlýsingarfrestur eigi verið boðaður. Sje barnsfúlga sú, er hinn dáni gjalda skyldi, hvorki ákveðin með samningi nje yfirvaldsúrskurði, skal greiða svo mikið, sem meðalmeðgjöf (9. gr.) með barninu nemur frá dánardægri hans þangað til það er 16 ára. Ef ekkja barnsföður er á lífi, þá skal eigi fje út leggja með öðrum óskilgetnum börnum hans en þeim, er fædd voru fyrir hið síðasta hjónaband, og skal þess gætt, er ekkja eða skilgetin börn barnsföður eru á lífi, að meðgjöf sú, er greidd er óskilgetnu barni til framfærslu, nemi eigi meira fje en því, er barnið skyldi í arf taka, ef skilgetið væri.

Nú situr ekkja barnsföður í óskiptu búi, og heldur hún þá áfram að greiða með gjöf þá, er á barnsföður hvíldi, að svo miklu leyti sem hlutaðeigandi sýslumanni eða bæjarfógeta þykir hæfa eptir efnum hennar og með hliðsjón til fyrteðra fyrirmæla.

Um barnsfúlgu, er greidd er af hendi í einu eptir lát föðursins, skal fara sem um fje ómyndugra, og skal tiltaka, á hverjum tíma og hverjum greiða skal meðlögin.

Nr. 44. Fátækralög 10. nóvember.

Den disse Børns Moder paahvilende Forsørgelsespligt forbliver ogsaa den samme, som Nr. 44. førend Manden indgik det ny Ægteskab.

10.
Novbr.

§ 5.

Adoptivforældre ere pligtige til at opdrage og forsørge deres Adoptivbørn som deres eget Barn, uden at der kan afkræves Barnets virkelige Forældre noget til Barnets Forsørgelse og Opdragelse, saa længe Adoptivforældrene kunne opfylde deres Forpligtelse.

§ 6.

Føder en Kvinde et uægte Barn og den af hende udlagte Barnefader ikke vedkender sig Paterniteten, har hun Krav paa, at Sysselmanen eller Byfogeden paa hendes Hjemsted eller Opholdssted yder hende Bistand til, at der bliver anlagt en Paternitetssag imod den udlagte Barnefader ved dennes Værneting. Sagen behandles som en privat Politisag. I en Paternitetssag erlægges ved Underretten hverken Retsgebyrer eller Bevaling til Retsvidner eller Stævningsmænd, og med Hensyn til andre Udgifter forholdes, som om Sagen var beneficeret paa Barnemoderens Side. Appelleres Sagen, forholdes med Hensyn til saadanne Udgifter ved de overordnede Retter efter de almindelige Regler.

Har en Mand vedkendt sig Paterniteten til et uægte Barn, eller det paa lovlig Maade er fastsat, at han skal anses som dets Fader, har han lige med Moderen Forpligtelse til at forsørge og opdrage Barnet i Følge efterstaaende Bestemmelser.

§ 7.

En Barnefader kan ved en af Sysselmanen eller Byfogeden paa hans Hjemsted afgiven Resolution tvinges til at udrede til sit uægte Barn Halvdelen af dets Underhold eller mere, men dog aldrig mere end hvad der i Virkeligheden medgaar til Barnets Underhold.

Den Øvrighedsresolution, hvorved en Barnefader tilpligtes at udrede et Underholdsbidrag til sit uægte Barn, eller hvorved Forpligtelsen til at yde Underholdsbidrag stadfæstes, bør indeholde de forhaandenværende Oplysninger om Barnefaderens Alder, Fødested og Forsørgelseskommune.

§ 8.

Naar en Mand ved sin Død efterlader sig uægte Børn under 16 Aars Alderen, bliver det fornødne til Dækning af det ham paahvilende Underholdsbidrag, hvad enten det er fastsat ved en Underholdsresolution eller ved Overenskomst, at udbetale af Boets Midler paa samme Maade som forfalden Gæld, saafremt Begæring herom fremsættes for Skifteforvalteren inden Udløbet af Proklama, eller hvis saadant ikke udstedes, inden 12 Maaneder efter Mandens Død. Er det den afdøde paahvilende Underholdsbidrag hverken fastsat ved Overenskomst eller ved Øvrighedsresolution, vil et Normalbidrag (§ 9) være at udrede til Barnet fra hans Dødsdag indtil dets fyldte 16de Aar. Hvis Barnefaderen efterlader sig en Enke, finder saadan Udbetaling dog kun Sted til Fordel for dem af hans uægte Børn, der ere fødte før hans sidste Ægteskab, og det bliver, naar han efterlader Enke eller ægte Børn, at iagttage, at det Beløb, som udredes til det uægte Barns Underhold, ikke overstiger hvad det som ægte Barn vilde have arvet.

Hensidder Enken i uskiftet Bo, paahviler det hende at fortsætte med Udbetalingen af det Manden paahvilende Bidrag saa vidt og i det Omfang, vedkommende Sysselman eller Byfoged efter Skøn over hendes Formuesforhold og under Hensyn til ovenstaaende Regler finder det passende.

Naar Underholdsbidraget efter Faderens Død udredes i et samlet Beløb, bliver det at overgive til Forvaltning som umyndiges Midler med Opgivelse af, i hvilke Terminer og til hvem det skal udbetales.

Nr. 44. Fattiglov 10. November.

Nr. 44. Falli barnsfúlga niður að nokkru eða öllu fyrir þá sök, að barnið deyr áður en
 10. það er orðið 16 ára, þá skal fje það, er óeytt er, koma til skipta meðal erfingja barnsföður.
 nóvbr. Sparist fúlган eða verði afgangur af henni af öðrum ástæðum, skal afgangurinn falla til barnsins.

9. gr.

Sje barnsfúlga, sem föður óskilgetins barns er skylt að borga samkvæmt úrskurði sýslumanns eða bæjarfógeta eða sættargjörð, staðfestri af nefndu yfirvaldi, eigi greidd á rjettum gjalddaga, og eigi móðir þess rjett til framfærslu hjer á landi, þá er henni heimilt að krefjast þess, að fúlган verði greidd sjer af sveitarfje í dvalarsveit sinni, þó eigi nema fyrir hið síðasta ár, og eigi meira en meðalmeðgjöf í þeirri sveit, er barnið dvelur í; en upphæð meðalmeðgjafar ákveða sýslunefndir og bæjarstjórnir fyrir hvert sveitarfjelag fyrir 5 ár í senn, og skal taka tillit til aldurs barnanna. Beiðni barnsmóður hjer um skal fylgja meðlagsúrskurður sýslumanns eða bæjarfógeta löglega birtur (af stefnuvottum), eða sættargjörð, staðfest af sama yfirvaldi, löglega birt, og lífsvottorð barnsins, og skal beiðandi jafnframt láta þær upplýsingar í tje um framfærslusveit barnsföður, sem hún er fær um.

Meðlagið skal talið sveitarstyrkur til handa barnsföður frá dvalarsveit móðurinnar, og fer um endurgjald á honum sem á öðrum sveitarstyrk. Sannist það, að barnsfaðir hafi verið farinn af landi alfarinn eða dáinn, þegar meðlagið var fallið í gjalddaga, þá er framfærsluhreppur hans laus við að endurborga það, og skal styrkurinn talinn sveitarstyrkur, veittur barnsmóðurinni, nema hann sje þegar í stað endurgoldinn.

Nú hefur meðlagið eigi verið innheimt fyrir þá sök, að ekki hefur hafzt upp á barnsföður, eða hann hefur komizt undan lagaaðförum, og er þá þeirri sveit, er ekki hefur fengið styrk sinn endurgoldinn, heimilt, er hann síðar kemur fram, að ganga að honum að lögum, ef ekki er um seinan, að því er meðlagið snertir, og ennfremur láta hann vinna af sjer styrkinn á þann hátt, sem segir í 58. gr. þessara laga.

10. gr.

Sama rjett sem móðir að óskilgetnu barni hefur samkvæmt framansögðu, hafa og þeir menn, er annast eiga framfærslu og uppeldi barnsins eptir móðurina látna, burtfarna eða af líkum orsökum, og ennfremur framfærslusveit barnsins, þá er hún hefur orðið að takast framfærslu þess á hendur.

11. gr.

Þá er móðir óskilgetins barns deyr, eða er alfarin af landi burt, eða hún álízt óhæf, að dómi hlutaðeigandi prests og sýslumanns eða bæjarfógeta, til að ala barnið upp, á faðir þess því að eins rjett á að fá það til sín, til framfærslu og uppeldis, að hann ættleði það, eða hann fái til þess leyfi sýslumanns eða bæjarfógeta á þeim stað, þar er barnið er.

12. gr.

Þegar faðir óskilgetins barns hefur að lögum verið skyldaður til að greiða meðlag með því, en menn vita eigi, hvar hann er niður kominn, hefur móðir barnsins rjett til þess, ef þörf gjörist, að krefjast fulltingis lögreglustjórnar til þess að leita uppi verustað hans. Sama rjett hefur bæði sá maður, er á að annast framfærslu óskilgetins barns, hvort heldur eptir móður þess látna eða burtfarna eða af öðrum orsökum, og eins framfærslusveitin, hafi hún orðið að takast framfærslu þess á hendur.

Nr. 44. Fátækralög 10. nóvember.

Bortfalder Bidraget helt eller delvis, fordi Barnet afgaar ved Døden inden dets fyldte 16de Aar, falder det uanvendte Beløb til Deling mellem Barnefaderens Arvinger. Forbliver Bidraget af andre Grunde helt eller delvis uanvendt, tilfalder det overskydende Barnet.

Nr. 44.
10.
Novbr.

§ 9.

Naar det Underholdsbidrag, som efter vedkommende Sysselmands eller Byfogeds Bestemmelse, eller et af bemeldte Øvrighed stadfæstet Forlig skal udredes af Faderen til et uden for Ægteskab avlet Barn, ikke betales i rette Tid, kan Moderen, for saa vidt hun er forsørgelsesberettiget her i Landet, fordrø Bidraget udbetalt af sin Opholdskommune, dog ikke for længere Tid end det sidste Aar og ikke ud over Normalbidraget i Barnets Opholdskommune. Normalbidragets Beløb bestemmes af Sysselforstanderskaberne og Bybestyrelserne for hver Kommune og for 5 Aar ad Gangen, idet Hensyn tages til Børnenes Alder. Barnemoderens Begæring herom skal være ledsaget af vedkommende Sysselmands eller Byfogeds behørig (ved Stævningmænd) forkyndte Underholdsresolution eller et behørig forkyndt af samme Øvrighed stadfæstet Forlig og af Leveattest for Barnet, hvorhos hun samtidig maa give de til hendes Raadighed staaende Oplysninger om Barnefaderens Forsørgelseskommune.

Bidraget betragtes som en Barnefaderen af Moderens Opholdskommune ydet Fattighjælp, med hvis Refusion der forholdes som med Refusion af anden Fattigunderstøttelse. Bevises det, at Barnefaderen havde forladt Landet for ikke at vende tilbage, eller var afgaaet ved Døden, den Gang Underholdsbidraget forfaldt til Betaling, er hans Forsørgelseskommune fri for at refundere det, hvorhos Bidraget betragtes som en Barnemoderen ydet Fattighjælp, medmindre det uopholdelig tilbagebetales.

Er Underholdsbidraget ikke blevet inddrevet, fordi Barnefaderen ikke har kunnet findes eller har unddraget sig Retsforfølgningen, er den Kommune, som ikke har faaet sit Udlæg erstattet, berettiget til, naar han senere kommer til Stede, at bringe de fornødne Retsmidler til Anvendelse mod ham, for saa vidt disse efter de gældende Regler endnu haves til Raadighed for det paagældende Bidrag, og kan endvidere lade ham erstatte Bidraget ved Arbejde paa den i nærværende Lovs § 58 fastsatte Maade.

§ 10.

Samme Ret som foranstaaende Bestemmelser tillægge et uægte Barns Moder, har den, som efter Moderens Død, Bortrejse eller lignende udøver Opdragelsesmyndigheden over Barnet, og ligeledes Barnets Forsørgelseskommune, naar den har maattet overtage Barnets Forsørgelse.

§ 11.

Naar Moderen til et uægte Barn afgaar ved Døden, eller rejser bort fra Landet for ikke at vende tilbage, eller hun efter vedkommende Præsts og Sysselmands eller Byfogeds Skøn anses uskikket til at opdrage Barnet, kan Faderen kun fordrø Barnets Udløvelse til Forsørgelse, hvis han enten kuldlyser det, eller Sysselmanden eller Byfogeden paa Barnets Opholdssted tillader det.

§ 12.

Naar Faderen til et uden for Ægteskab avlet Barn paa behørig Maade er tilpligtet at udrede Underholdsbidrag, og det ikke vides, hvor han opholder sig, er saavel Barnets Moder som den, der efter Moderens Død, Bortrejse eller lignende udøver Opdragelsesmyndigheden over Barnet, saa og Forsørgelseskommunen, naar den har maattet overtage Barnets Forsørgelse, berettiget til om fornødent at fordrø Faderens Opholdssted efterlyst ved Politiets Bistand.

Nr. 44.

10.
nóvbr.

13. gr.

Heimilt er móður óskilgetins barns að krefjast þess, að föður þess verði gert að skyldu að greiða að minnsta kosti helming þess kostnaðar, er af barnsförunum leiddi fyrir hana. Upphæð þessarar fjárreiðslu getur barnsmóðirin heimt eptir reglum þeim, er segir í 9. gr.

14. gr.

Börn skulu, svo sem þau eru fær um, ala önn fyrir foreldrum sínum, og mega eigi foreldrar verða sveitarþurfar, meðan þau eiga þau börn á lífi, sem eru þess umkomin að annast þau; þó skulu óskilgetin börn ekki skyld að framfæra föður sinn, nema ættleidd sjeu og hafi alizt upp á vegum hans. Á sama hátt skulu foreldrar ala önn fyrir börnum sínum 16 ára og eldri.

15. gr.

Framfærslumaður á rjett á að taka framfærsluþurfa frændur sína, þá er honum er skylt fram að færa, heim til sín og ala þar önn fyrir þeim, ef hann fer vel með þá, nema sveitarnefndinni í dvalarsveit þeirra þyki það eigi ráðlegt, af því að sjerstaklega stendur á. Móðir óskilgetins barns hefur jafnan rjett og foreldri skilgetins barns til að hafa barn sitt hjá sjer, eða ráða verustað þess, sbr. þó 11. gr. hjer að framan.

Vilji framfærslumaður eigi una ákvæði sveitarnefndar, er honum rjett að fá um það úrskurð sýslumanns eða bæjarfógeta.

Ef framfærsluþurfi er giptur og framfærslumaður eigi skyldur að framfæra hitt hjóna, þá skal framfærslumanni skylt að greiða meðlagið af hendi, nema hann kjósi heldur að taka bæði hjónin á heimili sitt. Nú á þurfamaður tvo eða fleiri jafnnána framfærslumenn, er eigi kemur saman um, hver þeirra skuli taka hann heim til sín, og hver gjalda meðlag, og skal þá sýslumaður eða bæjarfógeti, þar er þurfalingur á lögheimili eða er staddur, skera úr.

16. gr.

Nú sýkist hjú manns eða slasast af ótilhlýðilegri breytni þess sjálfs, og kostar það sjálft lækning sína og geldur húsbónda fyrir fæði og hjúkrun, meðan það er sjúkt og er á hans vegum.

17. gr.

Ef hjú sýkist eða slasast, og er um að kenna ótilhlýðilegri breytni húsbónda þess, hvort heldur af því að hann hefir skipað hjúinu þau verk, er hann mátti sjá, að því voru um megn, eður og óvanalegan starfa þann, er einhverjum sjerstökum háska er bundinn, eður af hverri annari orsök, er húsbónda verður gefin sök á, þá skal hann kosta lækning hjúsins.

18. gr.

Nú sýkist hjú eða slasast, og er hvorki um að kenna ótilhlýðilegri breytni þess sjálfs nje húsbónda þess, og greiðir það þá sjálft kostnað þann, er leiðir af lækning þess og sjerstakri hjúkrun, en húsbónda þess er skylt að fæða það ókeypis — einnig þótt fæðið verði að vera sjerstaklegt sjúkræfæði — í allt að 3 mánuði þrítugnætta, þó ekki lengur en út vistráðningartímann.

Ef hjú sýkist eða slasast í fjarlægð frá heimili sínu, án þess sjálfu því eða húsbónda þess verði um kennt, og verður að liggja sjúkt utan heimilis síns, þá skal húsbóndi þess greiða legukostnað fyrir það í allt að 3 mánuði þrítugnætta, þó ekki lengur en út vistráðningartímann og ekki yfir 50 aura um hvern sólarhring.

Nr. 44. Fátækralög 10. nóvember.

§ 13.

Moderen til et uden for Ægteskab født Barn har Ret til at forlange Barnefaderen tilpligtet at udrede mindst Halvdelen af de Udgifter, som Barselfærden har medført for hende. Det omhandlede Bidrags Beløb kan Barnets Moder indkræve efter Reglerne i § 9.

Nr. 44.
10.
Novbr.

§ 14.

Børn skulle efter Evne underholde deres Forældre, saaledes at disse ikke blive vrængende til Fattighjælp, saa længe de have Børn i Live, som ere i Stand til at underholde dem; dog skulle uden for Ægteskab fødte Børn ikke være pligtige at underholde deres Fader, medmindre de ere kuldlyste af ham og opdragne paa hans Bekostning. Samme Forpligtelse paahviler Forældre til at underholde deres Børn over 16 Aars Alderen.

§ 15.

En Forsørger har Ret til at tage sine til Forsørgelse trængende Paarørende, som han er pligtig at forsørge, hjem til sig, og underholde dem der, naar han behandler dem godt, medmindre Kommunalbestyrelsen i deres Opholdskommune paa Grund af særlige Omstændigheder ikke finder det tilraadeligt. Et uden for Ægteskab født Barns Moder har den samme Ret som et ægtefødt Barns Forældre til at have sit Barn hos sig eller træffe Bestemmelse om dets Opholdssted, jfr. dog § 11.

Er Forsørgeren ikke tilfreds med Kommunalbestyrelsens Afgørelse, kan han indanke den til vedkommende Sysselmaands eller Byfogeds Resolution.

Er den trængende gift og Forsørgeren ikke er pligtig til at forsørge hans eller hendes Ægtefælle, er Forsørgeren pligtig at udbetale Underholdsbidraget, medmindre han foretrækker at optage begge Ægtefæller i sit Hjem. Har en trængende to eller flere lige nære Forsørgere, der ikke kunne komme overens om, hvem af dem der skal modtage ham i sit Hjem, og hvem der skal erlægge Underholdsbidrag, afgøres Sagen af Sysselmanden eller Byfogeden paa den trængendes Hjemsted eller Opholdssted.

§ 16.

Paadrager et Tyende sig Sygdom eller Legemsskade ved eget utilbørligt Forhold, bør det selv bekoste Helbredelsen og godtgøre Husbonden dets Kost og Pleje, saa længe det er sygt og under hans Omsorg.

§ 17.

Paaføres der Tyendet en Legemsskade eller Sygdom ved Husbondens utilbørlige Forhold, enten derved, at han har paalagt Tyendet saadanne Arbejder, som han maatte kunne forudse vilde overskride dets Kræfter, eller noget med særegen Fare forbundet usædvanligt Arbejde, eller ved anden ham tilregnelig Aarsag, skal han bekoste Tyendets Helbredelse.

§ 18.

Paakommer der Tyendet Sygdom eller Legemsskade og det hverken kan tilskrives dets eget eller Husbondens utilbørlige Forhold, har det selv at afholde de med Helbredelsen og særlig Pleje forbundne Omkostninger; derimod har Husbonden at give Tyendet Kost uden Vederlag — selv om særlig Diæt forlanges — for en Tid af indtil 3 Kalendermaaneder, dog ikke længere end til Tjenestetidens Udløb.

Paakommer der Tyendet Sygdom eller Legemsskade uden for dets Hjem, uden at det kan tilskrives det selv eller dets Husbond, og det maa holde Sengen uden for Hjemmet, er Husbonden pligtig at afholde Omkostningerne ved dets Sygeleje i en Tid af indtil 3 Kalendermaaneder, dog ikke længere end til Tjenestetidens Udløb og ikke ud over 50 Øre for hvert Døgn.

Nr. 44. Sama er og þegar hjúi er komið burt af heimili sínu til lækninga eptir læknisráði, hvort heldur á sjúkrahús eða annað, enda sje hvorki því nje húsbónda þess um leguna að kenna.

19. gr.

Samningur milli húsbónda og hjús um það, að vistinni skuli lokið, þegar er hjúið verði sjúkt, skal ógildur, og fari sjúkt hjú úr vist, annaðhvort af því að vistráðin hafa verið bundin slíkum skilmála, eður og af því að svo hefur verið um samið eptir að það varð sjúkt, þá losast húsbóndinn eigi fyrir það við skyldu sína til framfærslu á hjúinu eptir lögum þessum, hvorki gagnvart hjúinu sjálfu, nje framfærslumanni þess eða sveit.

20. gr.

Leggist hjú sjúkt, má eigi flytja það burt, enda þótt vistartíminn sje á enda, nema lækur eða sóknarprestur eða tveir aðrir skilríkir menn lýsi yfir því álití, að hjúinu sje ekkert mein þar af búíð, nje öðrum, ef sýkin er sóttæm. Nú flytur húsbóndi samt hjúið burtu, og skal hann þá standast allan kostnað af hjúkrun og lækningu sjúklingsins.

21. gr.

Þegar hjú, sem sýkist eða slasast í vistinni, á eptir ákvæðum þessara laga að greiða sjálft lækningarkostnað og hjúkrunar, en hefir eigi efni á því, skal þann kostnað endurgjalda húsbóndanum, ef hann krefst þess, af dvalarsveitinni.

Deyi hjú í vist, skal húsbóndi annast greptrun þess, ef erfingjar gjöra það eigi, gegn endurgjaldi af sveitarsjóði, ef með þarf.

22. gr.

Hver sá húsráðandi eða landeigandi, sem tekur mann í húsmennsku á heimili sitt eða land, þann er eigi hefur húsmenskuleyfi, skal framfæra hann og skyldulið hans, ef hann verður sveitarþurfi, til næstu fardaga, án endurgjalds frá framfærslusveit hans.

23. gr.

Ef lögskráður skipverji sýkist eða slasast við vinnu sína í þarfir skipsins, þannig að hann kemst eigi með skipinu, og er sjálfum eigi um að kenna, þá á hann að fá lækning og hjúkrun á kostnað útgjörðarmanns, þó ekki lengur en um 4 vikur.

Nú sýkist skipverji eða slasast, meðan skip er á ferð, og er honum eigi um að kenna, og skal honum þá hjúkrað á skipi, eða hann sendur í land til lækningar og hjúkrunar, ef það er gjörandi og þörf, á því. Ef hann er eigi orðinn svo ferðafær, er skipið fer þaðan, sem hann var fluttur í land, að hann verði hafður með, þá skal skipstjóri annast um að haldið verði áfram að veita honum aðhjúkrun í landi og að hann verði, þegar þar að kemur, sendur heim, hvorttveggja á kostnað útgjörðarmanns.

24. gr.

Ef einhver skipverja deyr á ferð, þá annast skipstjóri útför hans, en útfararkostnaðinn má borga af kaupi hans meðan hrekkur.

25. gr.

Nú sýkist skipverji og er sjálfur valdur að, og er skipstjóri engu að síður skyldur til að útvega honum lækning og aðhjúkrun, hvort heldur á skipinu eða í landi erlendis; og sje það erlendis, skal skipstjóri fje út leggja fyrir fram í þessu skyni, svo sem þörf er á; en kostnað af þessu má borga af kaupi hans, meðan það hrekkur.

Det samme gælder, naar et Tyende efter Lægens Forskrift anbringes til Kur Nr. 44. uden for dets Hjem enten i et Sygehus eller andet Steds, forudsat at Sygelejet hverken ^{10.} kan tilskrives det selv eller dets Husbond. _{Novbr.}

§ 19.

En Overenskomst mellem Husbond og Tyende om, at Tjenesten skal ophøre, naar Tyendet bliver sygt, er ugyldig; dersom et sygt Tyende enten i Følge saadan Aftale eller efter en under Sygdommen indgaaet Overenskomst forlader Tjenesten, frigøres Husbonden ikke for sin Forpligtelse til Tyendets Forsørgelse overensstemmende med denne Lov, hverken i Forhold til Tyendet selv eller dets Forsørger eller Kommune.

§ 20.

Et sengeliggende sygt Tyende maa ikke bortflyttes, selv om Tjenestetiden er til Ende, medmindre en Læge eller Sognepræsten eller to andre paalidelige Mænd afgive Erklæring om, at det vil kunne ske uden Fare for Tyendet eller — for saa vidt Sygdommen er smitsom — for andre. Flytter Husbonden Tyendet ikke desto mindre bort, bør han afholde alle med Patientens Kur og Pleje forbundne Omkostninger.

§ 21.

I det Tilfælde, hvor et Tyende, der bliver sygt eller faar en Legemsskade i Tjenestetiden, efter Bestemmelserne i denne Lov skal afholde de med dets Helbredelse og særlige Pleje forbundne Omkostninger, men mangler Evne dertil, skulle saadanne Omkostninger erstattes Husbonden, for saa vidt han begærer det, af Opholdskommunen.

Dør et Tyende i Tjenesten, skal Husbonden besørge dets Begravelse, naar Arvingerne ikke gøre det, mod Erstatning, om fornødent, af Kommunekassen.

§ 22.

Den Husbond eller Grundejer, der tager en Husmand i sit Hus eller paa sin Jord, der ikke har Berettigelse til at nedsætte sig i en saadan Stilling, skal underholde ham og de Personer, som han er pligtig at forsørge, saafremt han bliver trængende til Fattighjælp, til næste Fardag uden Erstatning fra hans Forsørgelseskommune.

§ 23.

Hvis en til et Skib paamønstret Mand ved sit Arbejde i Skibets Tjeneste paadrager sig en uforskyldt Sygdom eller Beskadigelse, saa at han ikke kan tiltræde Rejsen, skal han nyde Kur og Pleje for Rederiets Regning, dog ikke længere end i 4 Uger.

Naar nogen af Skibsmandskabet uforskyldt bliver syg eller kommer til Skade under Rejsen, skal han plejes om Bord, eller hvis det er gør ligt og nødvendigt, bringes i Land til at nyde Kur og Pleje. Er han, naar Skibet afsejler fra det Sted, hvor han er ilandbragt, ikke saa vidt helbredet, at han kan tages om Bord, bør Skipperen træffe Foranstaltning til, at han fremdeles plejes i Land og i sin Tid hjemsendes, begge Dele for Rederiets Regning.

§ 24.

Dør nogen af et Skibsmandskab under Rejsen, skal Skipperen besørge hans Begravelse, men Omkostningerne maa afholdes af hans Hyre, saa vidt den tilstrækker.

§ 25.

Har nogen af Skibsmandskabet ved egen Skyld paadraget sig en Sygdom, paa ligger det desuagtet Skipperen at skaffe den syge Kur og Pleje, saavel om Bord som i Land i Udlandet, og i sidste Tilfælde gøre de dertil fornødne Forskud; men de herved foranledigede Omkostninger kan indeholdes i hans Hyre, for saa vidt samme tilstrækker.

Nr. 44.

10.
nóvbr.

26. gr.

Ef skipverji er sjúkur, án þess sjálfum honum verði um kennt, þá er skipið kemur heim, þá á hann að fá lækning og aðhjúkrun í allt að 4 vikur á kostnað útgjörðar-
manns.

27. gr.

Ef iðnaðarnemi, er býr hjá lærimeistara sínum, sýkist, þá er lærimeistari hans skyldur að sjá honum fyrir aðhjúkrun og lækningu á sinn kostnað, þangað til námstíman-
um er lokið eptir samningnum, eða samningnum er slitið af öðrum löglegum ástæðum, þó eigi lengur en 6 mánuði. Sje sjúklingurinn talinn ólæknaði, eða nemandi hefur beðið það tjón á heilsu sinni, er talsvert kveður að, og ætla má að verði langvinnt, skal lærimeistar-
anum þar að auki vera heimilt að segja lausum námssamningnum 3 mánuðum eptir að nemandinn varð fyrir því, og er hann upp frá því undanþeginn þeirri skyldu að annast hjúkrun og lækning nemanda.

Nú hefur svo verið um samið, að náminu skuli hætta, ef nemandi sýkist, eða svo verður um samið síðar, er nemandi verður sjúkur, að náminu skuli lokið, og losast lærimeistari ekki fyrir það frá hinum áðurgreindu skyldum sínum gagnvart fátækra-
sjóði, er leggja verður með nemanda.

Að öðru leyti skulu ákvæðin í 16., 17. og 20. gr. laga þessara ná til nemenda, er eiga heima hjá lærimeistar-
anum, og skulu þar að auki ákvæðin í 17. gr. og ofangreind fyrirmæli um rjett lærimeistarans til þess að segja samningnum slitið, ef nemandi verður sjúkur, eiga við eins fyrir það, þótt hann sje eigi til heimilis hjá lærimeistar-
anum.

28. gr.

Nú fullnægir framfærslumaður eigi framfærsluskyldu sinni, eða hann fer illa með þurfa-
mann sinn eða ómaga, og er þá sveitinni skylt að annast framfærslu þurfamannsins eða ómagans gegn endurgjaldi frá framfærslumanni, svo fremi að sveitarstjórnin í dvalarsveit hans álfur, að hann sje fær um að greiða meðlagið. Álit þetta má leggja undir úrskurð sýslumanns eða bæjarfógeta, en úrskurði þeim má skjóta til stjórnarráðsins.

Ákvæði þessarar greinar á ekki við um framfærslu hjóna í milli, barna yngri en 16 ára, nje heldur um framfærslu þá, er getur um í 16. —21. gr. og 23. —27. gr.

29. gr.

Með þeim takmörkunum, sem leiða af ákvæðum næstu greinar á undan, ákveður sýslumaður í þeirri sýslu, eða bæjarfógeti í þeim kaupstað, þar er framfærslumaður á heima, eða dvelur, ef hann hefur hvergi fast aðsetur, meðlag barna með foreldrum, for-
eldra með börnum, stjúpbörnum (4. gr.) eða kjörbörnum (5. gr.), hjóna hvors með öðru, og upphæð barnsfararkostnaðar (13. gr.).

30. gr.

Nú er meðlagsúrskurður (29. gr.) löglega birtur, og meðlag eða barnsfarar-
kostnaður eigi greitt í tæka tíð, og er þá rjett að taka fúlguna lögtaki samkvæmt lögum 16. desember 1885 um lögtak og fjárnám án undanfarins dóms eða sáttar.

Ef ekki næst á þann hátt fúlgá sú, er framfærslumaður á að greiða með skilgetnu barni sínu yngra en 16 ára, er ekki fylgir honum (39. gr.), eða stjúpbarni sínu á sama aldri (4. gr.), þá skal um greiðslu fúlgunnar fara, sem segir í lögum þessum um greiðslu meðlags af hálfu barnsföður með óskilgetnu barni sínu, að því er við verður komið, ef aðrir lög-
Nr. 44. Fátækralög 10. nóvember.

§ 26.

Nr. 44.
10.
Novbr.

Er nogen af Mandskabet uden egen Skyld syg ved Skibets Hjemkomst, tilkommer ham for Rederiets Regning Kur og Pleje i indtil 4 Uger i alt.

§ 27.

Naar en Haandværkslærling, som bor hos Læremesteren, bliver syg, er Mesteren pligtig til at besørge og bekoste Plejen og Helbredelsen, indtil Læretiden i Følge den indgaaede Kontrakt er udløben, eller denne af anden lovlig Grund ophører, dog ikke ud over et Tidsrum af 6 Maaneder, hvorhos han, hvis Sygdommen erklæres uhelbredelig, eller hvis Lærlingens Helbred har lidt væsentlig Skade for længere Tid, skal være berettiget til at opsigte Lærlingekontrakten til at ophøre 3 Maaneder efter, at Helbredsskaden er tilstødt Lærlingen, og fra samme Tid frigøre sig for Forpligtelsen til at sørge for Lærlingens Pleje og Helbredelse.

Skulde der være sluttet Overenskomst om, at Læreforholdet skal opløses, naar Lærlingen maatte blive syg eller skulde der under Sygdommen blive indgaaet Overenskomst om Læreforholdets Ophør, frigøres Mesteren ikke i Forhold til Fattigvæsenet, som Lærlingen maatte falde til Byrde, for de ham foran paalagte Forpligtelser.

I øvrigt skulle de i denne Lovs §§ 16, 17 og 20 indeholdte Bestemmelser være anvendelige paa Lærlinge, der have Ophold i Læremesterens Hus, hvorhos Bestemmelsen i § 17 saavel som den i det foregaaende givne Forskrift om Mesterens Ret til at opsigte Kontrakten paa Grund af Lærlingens Sygdom ogsaa skal være anvendelig i Tilfælde, hvor Lærlingen ikke har Ophold i Mesterens Hus.

§ 28.

Fyldestgør Forsørgeren ikke sin Forsørgelsespligt, eller behandler han den trængende eller Fattiglemmet ilde, bør Kommunen besørge den trængendes eller Fattiglemmets Forsørgelse imod Refusion fra Forsørgeren, saafremt Kommunalbestyrelsen i hans Opholdskommune anser ham i Stand til at udrede Underholdsbidraget. Denne Afgørelse kan underkastes Sysselmandens eller Byfogedens Resolution, der igen kan indankes for Ministeriet.

Denne Paragrafs Bestemmelser angaa ikke Ægtefællers gensidige Forsørgelse eller Forsørgelsen af Børn under 16 Aar, lige saa lidt som den i §§ 16—21 og 23—27 omhandlede Forsørgelse.

§ 29.

Med de af forrige Paragrafs Bestemmelser følgende Begrænsninger fastsætter Sysselmanden eller Byfogden i den Jurisdiktion, hvor Forsørgeren er hjemmehørende, eller, hvis han ikke har fast Bopæl, opholder sig, Størrelsen af Børns Underholdsbidrag til Forældre, Forældres til Børn, Stedbørn (§ 4) eller Adoptivbørn (§ 5), Ægtefællers Underholdsbidrag til hinanden, saavel som Beløbet af Omkostningerne ved Barselfærden (§ 13).

§ 30.

Naar en Underholdsresolution (§ 29) er behørig forkyndt, og Underholdsbidrag eller Refusion af Omkostninger ved Barselfærd ikke betales i rette Tid, kan Bidraget indrives ved Udpantning overensstemmende med Lov om Udpantning og om Udlæg uden Grundlag af Dom eller Forlig af 16de December 1885.

Naar et Underholdsbidrag, som en Forsørger skal betale til sit ægtefødte Barn under 16 Aar, som ikke følger ham (§ 39), eller til sit Stedbarn under samme Alder (§ 4), ikke erholdes paa denne Maade, skal der, saa vidt ske kan, i Henseende til Bidragets Erlæggelse forholdes efter denne Lovs Bestemmelser om Erlæggelse af en Barnefaders Underholdsbidrag til sit uden for Ægteskab fødte Barn, saafremt det trængende Barns andre Nr. 44. Fattiglov 10. November.

Nr. 44. skyldir framfærslumenn barnómagans eru þess eigi megnugir að framfæra hann án sveitarstýrks eða ómaginn eigi á annan hátt kemst af án sveitarstýrks.
10. nóvbr.

II. kafl i.

Um framfærslusveit.

31. gr.

Hver hreppur, kaupstaður eða kauptún, er hefur sveitarstjórn sjerstaka, er framfærslusveit fyrir sig. Nú er skipt sveit eða sveitarmörkum breytt, og heldur þá sveitfestisdvölin áfram í þeirri sveit, er maður verður í við skiptinguna eða merkjabreytinguna, þannig að maður verður sveitfastur í þeirri sveit á þann hátt, að lögð er við dvöl hans þar eptir skiptinguna dvöl hans í hinu forna sveitarfjelagi hans.

32. gr.

Með þeirri undantekningu, sem getur um í 36. gr. laga þessara, vinnur hver sá, er hefur rjett innborinna manna, sjer framfærslurjett í þeirri sveit (31. gr.), þar er hann hefur eptir 16 ára aldur dvalið 10 ár samfleytt búandi, vistfastur, eða haft löglegt heimilisfang, enda hafi hann eigi þegið sveitarstyrk á þeim árum.

33. gr.

Nú hefur maður unnið sjer sveit víðar en í einu sveitarfjelagi, og á hann þá rjett til framfærslu í þeirri sveit einni, þar er hann hefur síðast unnið sjer sveit. Þeirri framfærslusveit, er maður á, sem orðinn er 65 ára gamall, heldur hann síðan.

34. gr.

Sveitfestisdvöl telst frá þeim degi, að honum meðtöldum, er innflytjandi tekur sjer fast aðsetur í sveitinni, til þess dags, að þeim degi meðtöldum, er hann vikur þaðan burtu. Nú er hjú ráðið skildaga á milli og kemur í vist hálfum mánuði eptir hjúaskildaga, eða fer úr vist hálfum mánuði fyrir hjúaskildaga, og skal þó telja árið fullt. Sama er og þótt hjúíð fari meira en hálfum mánuði fyrir skildaga úr vistinni, ef það er af því, að hjúaskildagi er fyrr í þeirri sveit, er hjúíð fer í, en í hinni, er það fer úr, enda fari það vist úr vist; svo er og, að telja skal árið fullt, ef maður kemur um fardaga og fer aptur á hjúaskildaga. Eigi slitnar sveitfestisdvöl fyrir það, þótt maður sje í vist að hálfu í annari sveit, ef hann er þar eigi meira en eitt sveitfestisárið að hálfu.

Ef vinnuhjú flytur að vísu ekki í vistina heim til húsbónda síns á vinnuhjúaskildaga, en fer þó þá þegar að vinna honum, t. a. m. í veri, á fiskiskútu o. s. frv., enda flytji í rauninni heim áður en vistarárið er hálfnað, þá telst það svo, sem það hafi byrjað dvöl sína á vinnuhjúaskildaga í sveit þeirri, er húsbóndi þess á heima í.

Lausamaður vinnur sjer eigi sveit, þar sem hann hefur ársheimili samkvæmt 3. gr. í lögum 2. febr. 1894 um breyting á 2., 4. og 15. gr. í tilskipun um lausamenn og húsmenn á Íslandi 26. maí 1863 og viðauka við hana, nema hann dvelji þar að minnsta kosti fjórðung af árinu.

Nú á maður fleiri heimili en eitt, og vinnur hann þá sveit, þar er aðalaðsetur hans er.

Nr. 44. Fátækralög 10. nóvember.

lovmæssige Forsørgere ikke ere i Stand til at forsørge det uden Fattighjælp, eller den trængende ikke paa anden Maade kan undvære Fattighjælp.

Nr. 44.
10.
Novbr.

II. Afsnit.

Om Forsørgelseskommunen.

§ 31.

Hver Rep, og hver Købstad eller Handelssted, der har en særlig Kommunalbestyrelse, danner en Forsørgelseskommune for sig. Naar en Kommune deles, eller dens Grænser omreguleres, fortsættes Forsørgelsesopholdet i den Kommune, hvor Vedkommende bliver hjemmehørende ved Delingen eller Grænsereguleringen, idet han bliver forsørgelsesberettiget i denne Kommune paa den Maade, at til hans Ophold samme Steds efter Delingen lægges hans Ophold i hans tidligere Kommune.

§ 32.

Med den i nærværende Lovs § 36 ommeldte Undtagelse erhverver enhver, der har Indfødsret, Forsørgelsesret i den Kommune (§ 31), hvor han efter sit fyldte 16de Aar har opholdt sig uafbrudt i 10 Aar som Husfader, Tyende eller har haft lovligt Hjemsted, saafremt han ikke i denne Tid har nydt Fattighjælp.

§ 33.

Naar en Person har vundet Forsørgelsesret i flere end en Kommune, har han alene Ret til Forsørgelse i den Kommune, hvor han sidst har erhvervet Forsørgelsesret. Den Forsørgelseskommune, hvortil en Person hører ved 65 Aars Alderen, beholder han fremdeles.

§ 34.

Forsørgelsesophold regnes fra den Dag iberegnet, da den indflyttede tager fast Ophold i Kommunen, til den Dag iberegnet, da han tager bort derfra. Naar et Tyende er fæstet fra Skiftetid til Skiftetid og tiltræder Tjenesten fjorten Dage efter Skiftedag eller forlader Tjenesten fjorten Dage før Skiftedag, beregnes Aaret som fuldt. Det samme gælder selv om Tyendet forlader Tjenesten mere end 14 Dage før Skiftedag, naar Aarsagen er den, at Skiftedagen indtræffer tidligere i den Kommune, til hvilken Tyendet flytter, end i den, som det forlader, for saa vidt det overgaar fra en Tjeneste til en anden; endvidere vil Aaret være at regne som fuldt, naar en Person indkommer til Fardag og gaar bort til Skiftedag. Forsørgelsesopholdet afbrydes ikke, fordi en Person samtidig halvt er fæstet som Tyende i en anden Kommune, naar det kun er eet Forsørgelsesaar at han er der halvt.

Naar et Tjenestetyende vel ikke indtræder i Tjenesten i sin Husbonds Hjem Skiftedagen, men allerede den Dag begynder at arbejde for ham, f. Eks. paa en Fiskeplads, paa et Fiskefartøj o. s. v., og i Virkeligheden flytter hjem til ham inden det halve Tjenesteaar er forløbet, regner man, at det har begyndt sit Ophold til Skiftedag i den Kommune, hvor dets Husbond har hjemme.

En Løsemand erhverver ikke Forsørgelsesret i den Kommune, hvor han i Henhold til § 3 i Lov af 2den Februar 1894 om Forandring i §§ 2, 4 og 15 i Forordning om Løse mænd og Husmænd i Island af 26de Maj 1863 samt om Tillæg til samme har Aars-hjem, medmindre han opholder sig samme Steds mindst en Fjerdedel af Aaret.

Naar en Person har flere end et Hjem, erhverver han Forsørgelsesret der, hvor hans Hovedopholdssted er.

Nr. 44.

10.
nóvbr.

35. gr.

Eigi vinnur maður framfærslurjett með dvöl sinni á skóla, sjúkrahúsi, holdsveikrahæli eða þess konar stofnun, eða fangahúsi. Slík dvöl slítur eigi heldur sveitfestisdvöl í þeirri sveit, þar er maður hefur verið næst áður, þannig að eigi maður á meðan sjálfstætt heimili í þeirri sveit, þá telst það aðalaðsetur hans, en hafi hann ekki haldið þar neinu heimili, þá vinnur hann að vísu hvergi sveit, meðan hann dvelur í skóla, sjúkrahúsi, holdsveikrahæli eða þess konar stofnun eða fangahúsi, en heldur að eins áfram sveitfestisdvölinni, ef hann hverfur aptur til hinnar sömu sveitar eptir dvöl sína á nefndum stofnunum.

Eigi vinnur maður sjer heldur framfærslurjett með ólöglegri dvöl í húsmennsku.

36. gr.

Þeir menn, er fæddir eru í Danmörku eða í Færeyjum og eiga ekki framfærslusveit hjer samkvæmt 41. gr. (sbr. 39. og 40. gr.) þessara laga, vinna sjer framfærslurjett hjer á landi með 10 ára óslitinni dvöl í sömu sveit eptir 16 ára aldur, og að öðru leyti eptir framansögðum ákvæðum (31.—35. gr.).

37. gr.

Utánríkismenn vinna sveit hjer á landi, þá er þeir fá rjett innborinna manna, og eiga þá framfærslurjett í þeirri sveit, þar sem þeir eiga lögheimili er þeir fá rjett innborinna manna, þangað til þeir vinna sjer sveit með 10 ára dvöl annarsstaðar.

38. gr.

Kona gipt er jafnan sveitföst þar, er maður hennar á sveit, og heldur ekkja manns sveitfesti þeirri, er maður hennar átti á deyjanda degi, þangað til hún vinnur sjer sjálf sveit. Svo heldur og kona, er skilin er að lögum við mann sinn, sveit þeirri, er hann átti, er þau skildu, þangað til hún vinnur sjer sjálf sveit.

39. gr.

Börn skilgetin og yngri en 16 ára fylgja framfærslusveit foreldranna þannig: Ef foreldrar eru báðir á lífi og hjónabandi þeirra eigi slitið að lögum, fylgja börnin sveit föður síns. Ef að eins annað foreldra er á lífi, þá fylgja börnin framfærslusveit þess. Nú eru báðir foreldrar dánir, og fylgja þá börnin framfærslusveit þess þeirra, er síðar andaðist. Ef báðir foreldrarnir eru á lífi, en hjónabandi þeirri slitið að lögum, þá fylgir barn framfærslusveit þess foreldris, er það er hjá, eða síðast var hjá, eða það er á vegum þess.

40. gr.

Óskilgetin börn, yngri en 16 ára, fylgja framfærslusveit móður sinnar.

41. gr.

Maður 16 ára að aldri á framfærslurjett í fæðingarsveit sinni, þangað til hann vinnur sjer sveit.

42. gr.

Fæðingarsveit manns er sú sveit, þar er móðir hans átti lögheimili, er hann fæddist, eða átti síðast, áður en barnið fæddist. Nú verður þetta eigi vitað, og er þá sú sveit fæðingarsveit manns, þar er móðir hans var stódd, er hún ól hann.

Nr. 44. Fátækralög 10. nóvember.

§ 35.

Forsørgelsesret erhverves ikke ved Ophold i en Skole, et Sygehus, Asyl for spedalske eller anden saadan Stiftelse eller i et Fængsel. Et saadant Ophold afbryder paa den anden Side ikke Erhvervelse af Forsørgelsesret i den Kommune, hvor Vedkommende sidst havde fast Ophold, saaledes at saafremt han samtidig har selvstændigt Hjem i den nævnte Kommune, regnes det for hans Hovedopholdssted, men har han ikke bevaret noget Hjem samme Steds, erhverver han vel intet Steds Forsørgelsesret, saa længe han opholder sig i Skolen, Sygehuset, Spedalskhedsasylet eller anden saadan Anstalt eller i Fængsel, men fortsætter blot Forsørgelsesopholdet, hvis han efter sit Ophold paa bemeldte Stiftelser vender tilbage til samme Kommune.

Lige saa lidt erhverver en Person Forsørgelsesret ved et uberettiget Ophold i en Kommune som Husmand.

§ 36

Personer fødte i Danmark eller paa Færøerne, som ikke have Forsørgelsesret i en herværende Kommune i Følge denne Lovs § 41 (jfr. §§ 39 og 40), erhverve Forsørgelsesret her i Landet ved et 10 Aars uafbrudt Ophold i den samme Kommune efter 16 Aars Alderen, og i øvrigt i Overensstemmelse med foranstaaende Bestemmelser (§§ 31—35).

§ 37.

Udenrigske Personer erhverve Forsørgelsesret her i Landet, naar de have opnaaet Indfødsret, og ere da forsørgelsesberettigede i den Kommune, hvor de have lovligt Hjem ved Indfødsrettens Erhvervelse, indtil de erhverve Forsørgelsesret i en anden Kommune gennem et tiaarigt Ophold.

§ 38.

En gift Kvinde er altid forsørgelsesberettiget i hendes Mands Forsørgelseskommune, og en Enke beholder den Forsørgelsesret, som hendes Mand havde erhvervet ved sin Død, indtil hun selv erhverver Forsørgelsesret. Ligeledes beholder en Kvinde, der er skilt fra sin Mand, den Forsørgelseskommune, som han havde ved Skilsmissen, indtil hun selv erhverver Forsørgelsesret.

§ 39.

Ægtefødte Børn under 16 Aar følge Forældrenes Forsørgelseskommune efter følgende Regler: Hvis begge Forældrene ere i Live og deres Ægteskab ikke er ophævet ved Skilsmisse, følge Børnene Faderens Forsørgelseskommune. Er ikkun det ene af Forældrene ilive, følge Børnene denne Forsørgelseskommune. Ere begge Forældrene afgaaede ved Døden, følge Børnene dens Forsørgelseskommune, som senest er død. Ere begge Forældrene ilive, men deres Ægteskab er ophævet ved Skilsmisse, følger Barnet den af Forældrenes Forsørgelseskommune, som det er hos eller senest var hos, eller som drager Omsorg for det.

§ 40.

Udenfor Ægteskab fødte Børn under 16 Aar følge Moderens Forsørgelseskommune.

§ 41.

Den der er 16 Aar er forsørgelsesberettiget i sin Fødekommune, indtil han erhverver selvstændig Forsørgelse.

§ 42.

En Persons Fødekommune er den Kommune, hvor Moderen havde Hjemsted ved Fødselen, eller sidst havde Hjemsted inden Fødselen. Kan dette ikke udfindes, er den Kommune en Persons Fødekommune, hvor Moderen opholdt sig ved Fødselen.

Nr. 44.

10.
nóvbr.

43. gr.

Maður, sem eptir framansögðu hefur öðlzt framfærslurjett á Íslandi, missir hann:

1. Þá er hann verður borgari í öðru ríki, að svo miklu leyti og á meðan hann að lögum getur eigi notið þeirra rjettinda, er bundin eru við rjett innborinna manna. En fái hann aptur þessi rjettindi, þá á hann framfærslu í þeirri sveit, er hann átti áður en hann varð borgari annars ríkis, þangað til hann vinnur sjer sveit af nýju eptir framan-töldum ákvæðum.
2. Þá er hann vinnur sjer sveit í Danmörku eða Færeyjum, þangað til hann vinnur sjer sveit aptur á Íslandi eptir hinum almennu reglum.

44. gr.

Nú verður maður, sem eigi á framfærslurjett hjer á landi samkvæmt framan-skráðum ákvæðum, þurfandi fátækrastryks hjer, og honum verður eigi vísað til framfærslu í útlöndum, og skal honum þá styrk veita í þeirri sveit, þar er hann á lögheimili, eða, ef hann ekkert lögheimili á hjer á landi, þá í þeirri sveit, þar er hann dvelur, er hann verður styrks þurfandi.

Nú er þess krafizt frá útlöndum, að tekið verði hjer við framfærslu manns, sem ekki á sveit hjer á landi eptir ákvæðum þessara laga, eða sveitfesti hans verður eigi fundin, og stjórnarráðið álfítur að ekki verði hjá því komizt að veita manni þeim viðtöku, og er þá rjett, að stjórnarráðið vísi honum, með fjölskyldu ef nokkur er, til framfærslu á þá sveit, er það til þess kýs, en styrkur sá, er sveitin veitir honum, skal henni endurgoldinn af landssjóði.

III. kafli.

Um það, hvernig haga skuli styrkveitingu.

45. gr.

Sveitarstyrk skal veita á þann hátt, að gætt sje svo sem verða má hvorstveggja í einu, hagsmuna fátækrafjelagsins, og þarfa og velferðar þurfalingsins.

46. gr.

Ekki má halda undirboð á framfærslu þurfalings.

47. gr.

Þurfamönnum skal veita styrk á þann hátt, að styrkurinn sje lagður þeim á heimili þeirra, eða þeim komið fyrir á góðum heimilum, þar sem vel fer um þá, þeir látnir fara á sjúkrahús, ef læknir álfítur þess þörf, eða þeim loks komið fyrir á framfærslu- eða vinnustofnun, sem er undir umsjón lögreglustjóra og stjórnarráðið hefur sett reglur fyrir.

48. gr.

Nú geta foreldrar ekki staðið straum af börnum sínum yngri en 16 ára, og má þá fátækrastrjórnin taka þau frá foreldrum þeirra og koma fyrir á góðum heimilum hjá siðsömum og ráðdeildarsömum húsbændum.

Engu síður skal kosta kapps um að velja slík heimili handa munaðarlausum sveitarbörnum.

49. gr.

Ef foreldrar, sem eigi þiggja af sveit, veita eigi börnum sínum, er hjá þeim eru, sómasamlegt uppeldi, eða fara illa með þau, þá skal fátækrastrjórnin koma börnunum burtu

Nr. 44. Fátækralög 10. nóvember.

§ 43.

Nr. 44.
10.
Novbr.

En Person, som efter foranstaaende Regler har erhvervet Forsørgelsesret i Island, mister den:

1. Naar han bliver Statsborger i et andet Rige, for saa vidt og saa længe han i Følge Lovgivningen ikke kan udøve de til Indfødsret knyttede Rettigheder. Men indtræder han paa ny i disse Rettigheder, er han forsørgelsesberettiget i den Kommune, hvor han havde Forsørgelsesret inden sin Erhvervelse af Statsborgerret i et andet Rige, indtil han i Henhold til foranstaaende Bestemmelser paa ny erhverver Forsørgelsesret.
2. Naar han erhverver Forsørgelsesret i Danmark eller paa Færøerne, indtil han paa ny erhverver Forsørgelsesret i Island efter de almindelige Regler.

§ 44.

Bliver en Person, som ikke er forsørgelsesberettiget her i Landet i Følge foranstaaende Bestemmelser, trængende til Fattighjælp her, og der ikke kan anvises ham Forsørgelsessted i Udlandet, skal her ydes ham Fattighjælp i den Kommune, hvor han har Hjemsted, eller saafremt han ikke har noget Hjemsted her i Landet, saa i den Kommune hvor han opholder sig, naar han bliver trængende til Fattighjælp.

Fremsættes der fra Udlandet Krav paa, at en Person modtages her til Forsørgelse, som ikke er forsørgelsesberettiget her i Landet efter denne Lovs Forskrifter, eller hvis Forsørgelsessted ikke kan udfindes, men Ministeriet finder, at det ikke kan undgaas at modtage bemeldte Person, kan Ministeriet henvise ham tillige med Familie, om han har nogen, til Forsørgelse i den Kommune, som det dertil udvælger, men den Understøttelse, som ydes ham af Kommunen, faar den erstattet af Landskassen.

III. Afsnit.

Forsørgelsesmaaden.

§ 45.

Fattighjælp ydes med størst mulig Hensyntagen saavel til Fattigdistriktets Interesser som til den trængendes Behov og Velfærd.

§ 46.

Den trængendes Forsørgelse maa ikke sættes til offentlig Licitation.

§ 47.

De trængende forsørges enten ved Understøttelse i Hjemmet eller ved Anbringelse enten i gode Hjem, hvor de have det godt, eller paa Sygehus, naar Lægen finder det nødvendigt, eller ved Optagelse i Forsørgelses- eller Arbejdsanstalter, som staa under Politimesterens Opsyn og som Ministeriet har forsynet med et Regulativ.

§ 48.

Naar Forældrene ikke kunne underholde deres Børn under 16 Aar, kan Fattigbestyrelsen tage Børnene fra Forældrene og anbringe dem i gode Hjem hos moralske og forstandige Husbønder.

Ikke mindre bør Fattigbestyrelsen gøre sig Umage for at vælge saadanne Hjem til forældreløse Børn.

§ 49.

Naar Forældre, som ikke modtage Fattighjælp, ikke give deres Børn, som de have i Huset, en sømmelig Opdragelse, eller behandle dem ilde, bør Fattigbestyrelsen

Nr. 44. Þaðan á góð heimili, þar sem þau fá góðan aðbúnað og hæfilega fræðslu og venjast algengri vinnu, og skal meðgjöf með þeim þangað talin sveitarstyrkur, veittur foreldrum barnanna, nema hún sje þegar í stað endurgoldin.

50. gr.

Sóknarprestar skulu líta eptir því, að fyrirmælum í 48. og 49. gr. sje fylgt, og yfir höfuð, að vel sje farið með börn þau, er ræðir um, svo og alla aðra niðursetninga í sóknum þeirra, sem og þurfamannabörn, er upp eru alin hjá foreldrum sínum. Ef presti þykir einhverstaðars vera misbrestur á þessu, og hann getur eigi með umvöndun komið lögum á það, ber honum að kæra mál það fyrir lögreglustjóra, er halda á fátækrastrjórninni til að gæta skyldu sinnar.

Innansveitarmenn, er gjalda til sveitar, hafa einnig rjett til að kæra yfir vanrækslu í þessu efni, og er lögreglustjóra skylt að rannsaka kærur þær.

Rannsókn um slíkar kærur skal framfara á manntalsþingi, þegar því verður við komið, og kostnaðarlaust, nema brýna nauðsyn beri til að hraða rannsókninni, vegna þess að um glæpsamlegt athæfi sje að ræða.

51. gr.

Fátækrastrjórn skal gjöra sjer far um að stuðla að því, að börn, sem upp eru alin á sveit, fái sæmilega atvinnu, þá er þau eru af ómagaaldri.

52. gr.

Vinnandi mönnum ósjúkum, er leita fátækrastryrks vegna þess að að þeim þrengir um stund, má hreppsnefnd eða bæjarstrjórn vísa á atvinnu, ef fæst, eða til opinberrar vinnustofnunar, ef til er.

IV. kafla.

Vald sveitarstrjórnar yfir þurfamönnum.

53. gr.

Sá, sem þegið hefur sveitarstyrk, er skyldur að endurborga hann sveitinni sem aðra skuld.

Sveitarstyrkur, sem veittur er til framfærslu og uppeldis barni innan 16 ára, telst til skuldar foreldrum barnsins í fjelagi, ef þau eru gipt og bæði á lífi, en annars því foreldri barnsins, er barnið fylgir að sveitfesti (39. og 40. gr.), ef það foreldri barnsins er á lífi; en sje barnið munaðarlaust, fellur endurgjaldskrafan niður.

Ekki á sveitarstrjórn rjett á að krefjast endurgjalds á styrk veittum af sveitarfje til að greiða:

- a. Kennslukaup fyrir barn í barnaskóla eða hjá farkennara, eða gjald fyrir nauðsynlegar bækur og önnur kennsluáhöld handa barninu, og
- b. Greptrunarkostnað þurfamanna að því leyti er eptirlátnar reitur þeirra eigi hrökkva til.

Styrkur veittur framfærslumanni í þessu skyni skal eigi talinn honum veittur sem eiginlegur sveitarstyrkur, og eigi koma honum að neinu leyti til baga.

Nr. 44. Fátækralög 10. nóvember.

tage Børnene fra dem og anbringe dem i gode Hjem, hvor de faa en god Pleje og passende Undervisning og vænnes til almindeligt Arbejde, saaledes at den til Børnenes Underhold i disse Hjem ydede Betaling betragtes som en Forældrene ydet Fattighjælp, medmindre den uopholdelig tilbagebetales. Nr. 44.
10.
Novbr.

§ 50.

Sognepræsterne bør have Indseende med, at Bestemmelserne i §§ 48 og 49 efterkommes, samt overhovedet at de deromhandlede Børn saavel som alle i Pleje anbragte Fattiglemmer i deres Sogne samt trængendes Børn, som opdrages hos Forældrene, behandles godt. Hvis Præsten noget Sted opdager Mangler i saa Henseende og han ikke ved Formaninger kan faa dem rettede, bør han indgive en Klage til Politimesteren, som har at tilholde Fattigbestyrelsen at opfylde sin Pligt.

Kommunens Beboere, som yde Bidrag til Kommunen, have ogsaa Ret til at klage over Forsømmelse i den omhandlede Henseende, hvilke Klager Politimesteren bør undersøge.

Undersøgelsen i Anledning af saadanne Klager bør saa vidt muligt finde Sted paa Mandtalstinget, og uden særlig Bekostning, medmindre det er uomgængelig nødvendigt at paaskynde Undersøgelsen, fordi der er Tale om et kriminelt Forhold.

§ 51.

Fattigbestyrelsen bør gøre sig Umage for at bidrage til, at de ved Fattigvæsenets Omsorg opdragne Børn, naar de komme over Forsørgelsesalderen, faa et sømmeligt Erhverv.

§ 52.

Naar arbejdsføre, raske Personer søge Fattigunderstøttelse, fordi de midlertidig blive trængende til Hjælp, kan Reps- eller Bybestyrelsen om muligt forskaffe dem Erhverv, eller henvise dem til en Arbejdsanstalt, hvis en saadan forefindes.

IV. Afsnit.

Fattigvæsenets Myndighed over de Trængende.

§ 53.

Den som har modtaget Fattigunderstøttelse, er pligtig at tilbagebetale den til Kommunen som anden Gæld.

Den til Forsørgelse og Opdragelse af et Barn under 16 Aar ydede Fattigunderstøttelse betragtes som en Barnets Forældre i Forening paahvilende Gæld, saafremt de ere gifte og begge i Live, men ellers den af Barnets i Live værende Forældre, som Barnet følger i Henseende til Forsørgelsesret (§§ 39 og 40); er Barnet forældreløst, bortfalder Erstatningskravet.

En Kommunalbestyrelse har ikke Ret til at fordre Refusion af en Understøttelse ydet af Kommunens Midler til at betale:

- a. Skolepenge for et Barn i en Børneskole eller hos en Omgangslærer eller Udgifter til nødvendige Skolebøger eller Undervisningsapparater til Barnet, og
- b. Begravelsesomkostninger for en fattigunderstøttet, for saa vidt Efterladenskaberne ikke tilstrække.

En Forsørgeren i dette Øjemed ydet Understøttelse betragtes ikke som egentlig Fattigunderstøttelse, og paafører ham i ingen Henseende Forpligtelse eller Tab af Rettigheder.

Nr. 44. Heimilt er sveitarstjórn að gefa upp þeginn sveitarstyrk, ef 5 ár eru liðin frá því, ^{10.} er þurfamaðurinn þáði af sveit. Ef þurfamaðurinn hefur þegið af sveit á síðustu 5 árum, _{nóvbr.} þarf samþykki sýslunefndar til að gefa upp styrkinn.

54. gr.

Nú hafa hjón komizt í sveitarskuld í fjelagi, eða annað þeirra, meðan þau voru í hjónabandi, og skal þeim þá skylt að endurborga hana báðum fyrir annað og öðru fyrir bæði; þó skal, ef annað þeirra deyr, og ekki er fje til að greiða skuldina, eigi hvíla á því eptirlifandi meira en helmingur sveitarskuldar þeirrar, sem þau voru þá í.

55. gr.

Þegar þeginn sveitarstyrkur er færður inn í sveitarbókina og meiri hluti hreppsnefndar eða að minnsta kosti oddviti hefur skrifað undir innfærsluna, að hún sje rjett tilfærð, er bókin sönnun fyrir skuldinni. Sveitarstjórn getur beiðst lögtaks á skuldum eptir fyrirmælum laga 16. des. 1885 um lögtak og fjárnám án dóms eða sáttar.

Lögtaksbeiðnin er gild, þótt síðar komi fram en fyrir er mælt í 2. gr. hinna nefndu laga.

56. gr.

Sveitarstjórnin getur látið fógeta eða hreppstjóra skrifa upp alla fjármuni þess, er skuldar sveitinni fyrir þeginn sveitarstyrk. Ef þinglýst er tilhlýðilega eptirriti af uppskriptargjörðinni ásamt útdrætti úr sveitarbók, að því er styrkinn snertir, leggst veðband á uppskrifuðu munina skuldinni til tryggingar.

Heimilt er sveitarstjórn að fara með fjárkröfur sveitarþurfa á hendur öðrum mönnum, án þess samþykki hans komi til.

Verkfæri eða búsmunir, sem sveitarstjórn fær þurfamanni í hendur, eru eptir sem áður eign sveitariinnar.

57. gr.

Sannist það fyrir stjórnarráðinu, að sá, er þiggur eða þegið hefur sveitarstyrk, sem enn er eigi endurgoldinn eða eptirgefinn, fari ráðlauslega með efni þau, er hann hefur undir höndum, skal stjórnarráðið eptir beiðni sveitarstjórnar og tillögum sýslumanns eða bæjarfógeta svipta hann fjárráðum með úrskurði og setja honum fjárráðamann. Fjárráðamaður skal þegar í stað sjá um, að úrskurður þessi verði birtur á varnarþingi þess, sem fjárráðum er sviptur.

Sannist það með vottorði frá sveitarstjórninni, að sveitarstyrkurinn sje endurgoldinn, skal stjórnarráðið nema úrskurðinn úr gildi, ef sá beiðist, er fjárráðum er sviptur.

Fyrir þinglýsingar þær og aflýsingar, er koma fyrir samkvæmt þessari grein og næstu grein á undan, skal ekkert gjald greiða.

58. gr.

Sá, sem þiggur af sveit, og er þó vinnufær, er skyldur að fara í hverja þá viðunanlega vist, og vinna hverja venjulega vinnu, sem sveitarstjórnin ákveður og honum er ekki um megn, meðan hann er ekki fær um án sveitarstyrks að framfleyta sjer og þeim, er hann á fram að færa að lögum. Ákvæði sveitarstjórnar er hann skyldur til að hlýða fyrst um sinn, enda þótt hann vilji ekki kannast við, að vist sú eða vinna sje viðunanleg, er honum var boðin, en málið getur hann jafnframt kært fyrir sýslumanni eða bæjarfógeta, er sker

Kommunalbestyrelsen har Ret til at eftergive modtaget Fattighjælp, naar 5 Aar ere forløbne efter at den trængende modtog Fattighjælpen. Har den trængende modtaget Fattighjælp i de sidste 5 Aar, udfordres Sysselforstanderskabets Samtykke til Fattighjælpens Eftergivelse.

Nr. 44.
10.
Novbr.

§ 54.

Have Ægtefæller i Forening eller den ene af dem, medens de levede i Ægteskab, paadraget sig Gæld til Kommunen for modtagen Fattigunderstøttelse, er de en for begge og begge for en forpligtede til at betale den; dog saaledes at der, hvis der ved den ene Ægtefælles Død ikke er Midler til at betale Gælden, ikke paahviler den efterlevende mere end Halvdelen af den Gæld til Kommunen, som den Gang paahvilede dem.

§ 55.

Naar en modtaget Fattigunderstøttelse er tilført Kommuneprotokollen, og Fler-tallet af Repsforstanderskabets Medlemmer, eller i det mindste Formanden, har under-skrevet, at Tilførselen er rigtig, afgiver Protokollen Bevis for Gælden. Kommunalbestyrelsen kan forlange Gælden inddrevet ved Udpantning i Følge Lov af 16. December 1885 om Udpantning og om Udlæg uden Grundlag af Dom eller Forlig.

Udpantningsbegæringen er gyldig, selv om den er fremsat efter Udløbet af den i bemeldte Lovs § 2 fastsatte Frist.

§ 56.

Kommunalbestyrelsen kan hos den, der staar i Gæld til Kommunen for ydet Fattighjælp, ved Fogeden eller Repstyreren lade optage en Fortegnelse over samtlige hans Ejendele. Naar Udskrift af denne Forretning tillige med Udskrift af Kommune-protokollen om den ydede Understøttelse behørig tinglæses, hæfte de registrerede Ejen-dele med Panteret for Gælden.

Kommunalbestyrelsen har Ret til at indkræve den trængendes Pengefordringer paa andre Personer uden hans Samtykke.

Redskaber eller Husgeraad, som Kommunalbestyrelsen overlader en trængende, vedblive med at være Kommunens Ejendom.

§ 57.

Naar det godtgøres for Ministeriet, at en Person, der nyder eller har nydt Fattig-hjælp, som ikke er tilbagebetalt eller eftergivet, gør en ufornuftig Brug af det, han har under Hænder, skal han efter Kommunalbestyrelsens Begæring og Sysselmandens eller Byfogedens Indstilling ved Ministeriets Dekret umyndiggøres, og en Værge beskikkes for ham. Dekretet skal Værgen uopholde ig foranstalte tinglæst ved den umyndiggjortes Værneting.

Godtgøres der ved Kommunalbestyrelsens Attest, at den ydede Fattighjælp er tilbagebetalt, skal Ministeriet paa den umyndiggjortes Begæring ophæve Dekretet.

For Tinglæsning og Aflæsning i de i denne og den foregaaende Paragraf ommeldte Tilfælde, betales intet Gebyr.

§ 58.

Den, der nyder Fattighjælp og er arbejdsdygtig, er saa længe han ikke uden saa-dan Hjælp er i Stand til at ernære sig selv og de Personer, som han efter Lovgivningen er pligtig at forsørge, forpligtet til efter Kommunalbestyrelsens Bestemmelse at tage enhver forsvarlig Tjeneste og udføre ethvert almindeligt Arbejde, som ikke overstiger hans Kræfter. Kommunalbestyrelsens Bestemmelse skal den paagældende foreløbig adlyde, selv om han bestrider Forsvarligheden af den Tjeneste eller det Arbejde, der er ham paa-

Nr. 44. úr því, eptir að hafa fengið umsögn sveitarstjórnarinnar og leitað álits tveggja óvil-
10. hallra manna.
nóvbr.

Á sama hátt getur sveitarstjórn látið föður óskilgetins barns vinna af sjer barns-
fúlgu þá, er sveitin hefur orðið að borga samkvæmt 9. gr., hafi hann ekki fyrir konu og
börnum að sjá.

59. gr.

Nú óhlýðnast þurfamaður skipun sveitarstjórnar, þeirri er getur um í næstu
grein hjer á undan, og má þá kæra hann um það fyrir sýslumanni eða bæjarfógeta, er
heldur honum til hlýðni, ef þörf gjörist, með sektum eða fangelsi, eptir málavöxtum.

Hýsi maður að nauðsynjalausu þurfamann, sem honum er kunnugt um að
óhlýðnast skipun hreppsnefndar, eða þiggi verk af honum, skal hann sekur um allt að
100 kr., er renna í sveitarsjóð þar er brotið er framið.

Með mál útaf brotum gegn þessari grein skal fara sem almenn lögreglumál.

60. gr.

Nú vill maður flytja af landi burt, en hefur vandamenn, sem ekki eru sjálfbjarga
og honum ber fram að færa að lögum, og skal hann þá, áður en hann byrjar ferð sína, ef
sveitarstjórnin í framfærsluhreppi þeirra heimtar, skyldur að setja viðunanlega trygging
fyrir því, að vandamenn hans, er eptir verða, verði eigi sveitarfjelaginu til þyngsla að
minnsta kosti oum næstu 3 ár, nema veikindi eða önnur ófyrirsjáanleg óhöpp valdi, enda
banni sýslumaður eða bæjarfógeti utanförina, nema þessum skilyrðum sje fullnægt.

61. gr.

Nú sýnir þurfalingur mikla óhlýðni eða þrjózku við sveitarstjórn, eða hann
sökum leti, drykkjuskapar, illinda eða óknytta eykur sveit sinni sýnileg þyngsli, og má
þá sveitarstjórnin láta setja hann í fangelsi uppá venjulegt fangaviðurværi í allt að 3 mán-
uði, þó því að eins að lögreglustjóri veiti samþykki sitt til þess í hvert sinn, eða setja
hann í nauðungarvinnu, með samþykki lögreglustjóra og eptir reglum, er stjórnarráðið
þar um setur.

Kostnaður við fangelsisvist eptir grein þessari greiðist af sveitarsjóði.

62. gr.

Enginn maður, karl eða kona, má kvongast eða giptast meðan hann stendur í
skuld fyrir þeginn sveitarstyrk, nema sveitarstjórnin, þar sem brúðguminn er sveitlægur,
gefi samþykki sitt til þess.

V. k a f l i.

Viðskipti sveitarstjórna.

63. gr.

Nú þarfnast maður sveitarstyrks og skal hann veittur honum af dvalarsveit,
jafnt fyrir það þótt hann sje eigi sveitlægur þar í hreppi, gegn endurgjaldi, og á hún jafnan
aðgang að framfærsluveit hans fyrir veittan sveitarstyrk, þótt þurfamaður eigi lögskildan
framfærslumann, jafnvel innsveitis. Þó á dvalarsveitin aldrei heimting á endurgjaldi af

lagt, men han kan fremsætte sin Besværing for Sysselmanden eller Byfogeden, der efter **Nr. 44.** derom at have indhentet Erklæring fra Kommunalbestyrelsen og to uvillige Mænds **10.** Skøn, afgør Sagen. **Novbr.**

Paa samme Maade kan Kommunalbestyrelsen lade et uden for Ægteskab født Barns Fader, som ikke har Hustru og Børn at forsørge, erstatte ved Arbejde det Underholdsbidrag til et Barn, som Kommunen har maattet betale efter § 9.

§ 59.

Den, som ikke adlyder et af Kommunalbestyrelsen i Henhold til forrige Paragraf givet Paalæg, kan indklages for Sysselmanden eller Byfogeden, der om fornødent med Straf af Bøder eller Fængsel efter Sagens Beskaffenhed kan fremtvinge Paalæggets Efterkommelse. Den, som uden Nødvendighed huser eller modtager Arbejde af en fattig, der, ham bekendt, viser Ulydighed imod Kommunalbestyrelsens Paalæg, anses med Bøder indtil 100 Kr., der tilfalde den Kommunes Kasse, hvor Lovovertrædelsen er begaaet.

Sager i Anledning af Overtrædelser af denne Paragraf behandles som offentlige Politisager.

§ 60.

Vil en Person, der har Paarørende, som ikke kunne ernære sig selv, og som det paahviler ham at forsørge, rejse ud af Landet, skal han paa Forlangende af Kommunalbestyrelsen i deres Forsørgelseskommune, forinden Rejsen tiltrædes, stille antagelig Sikkerhed for, at hans i Landet tilbageblivende Paarørende ikke, medmindre Sygdom eller andre uforudseelige Ulykker indtræde, ville falde Kommunen til Byrde, i det mindste i de næste 3 Aar, og skal Sysselmanden eller Byfogden, hvis denne Betingelse ikke opfyldes, forbyde ham at rejse.

§ 61.

Naar en trængende viser grov Ulydighed eller Trodsighed mod Kommunalbestyrelsen, eller paa Grund af Dovenskab, Drikfældighed, Uforligelighed eller huslig Udyd paadrager sin Kommune synlig Byrde, kan Kommunalbestyrelsen, dog kun for saa vidt Politimesteren dertil meddeler sit Samtykke hver Gang, hensætte ham i Fængsel paa sædvanlig Fangekost indtil 3 Maaneder, eller med Politimesterens Samtykke og efter derom af Ministeriet fastsatte Regler hensætte ham til Tvangsarbejde.

Omkostningerne ved Fængselsophold efter denne Paragraf udredes af Kommunens Kasse.

§ 62.

Ingen Mand eller Kvinde maa, saa længe han eller hun har Gæld til Kommunen for modtaget Fattigunderstøttelse, indgaa Ægteskab, medmindre Kommunalbestyrelsen i Brudgommens Forsørgelseskommune meddeler Samtykke dertil.

V. Afsnit.

Forholdet mellem Kommunerne.

§ 63.

Naar en Person bliver trængende til Fattighjælp, skal den imod Refusion ydes ham af Opholdskommunen, selv om han ikke er forsørgelsesberettiget i denne, Opholdskommunen har da Adgang til at faa den refunderet af hans Forsørgelseskommune, selv om den trængende har en lovmæssig Forsørger endog inden Kommunen. Dog kan Opholds-Nr. 44. Fattiglov 10. November.

Nr. 44. hálfu framfærslusveitarinnar á meira en tveim þriðju hlutum af styrk þeim, er hin fyr-
 10. nefnda hefur veitt þurfalingnum, nema svo standi á sem segir í 63. gr., en skylt er fram-
 nóvbr. færslusveit, ef þurfalingurinn er eða verður þess megnugur, að endurgjalda sveitarstyrk þann, er honum hefur veittur verið af framfærslusveitinni, að annast um, að sá hluti styrksins, er dvalarsveitin eigi fjekk endurborgaðan, verði að rjetttri tiltölu endurgreiddur.

Ekki á dvalarsveitin rjett á að fá að neinu leyti endurgoldinn af framfærslusveit styrk þann, er um ræðir í 3. málsgrein 53. greinar.

64. gr.

Áður en utansveitarþurfaling sje veittur sveitarstyrkur, skal, — nema styrksþörfin sje svo brýn, að til þess fáist ekki svigrúm, en þó svo fljótt sem unnt er —, sveitarstjórnin í dvalarsveitinni láta sýslumann eða hreppstjóra yfirheyra þurfalinginn með vottum, til þess að fá skýrslu um þessi atriði:

1. Nafn, fæðingarstað, aldur þurfamannsins, og framfærslusveit hans, þá er hann var 16 ára gamall; sje hann giptur, skal skýra frá því, hvar og hvenær hann hafi gipzt.
2. Æfiferil hans eptir 16 ára aldur.
3. Hvort og hvenær hann hafi þegið sveitarstyrk, og hvort styrkurinn sje endurgoldinn.
4. Heimilisástandur hans og hag yfirleitt og hversvegna hann sje þurfandi orðinn.

Sje skýrslan gefin fyrir löogreglustjóra, skal hún tekin í rjetti. Taki hreppstjóri skýrsluna, skal hún rituð á eyðublað, er stjórnarráðið semur, gefin undir eiðstilboð, undirrituð af hreppstjóra, tveim vitundarvottum og þurfamanninum sjálfum. Nú verða hjón þurfandi fyrir sig og börn sín, og gefur þá maðurinn hina umræddu skýrslu, ef hann er viðstaddur eða til hans næst án of mikillar tafar. Að öðrum kosti gefur konan skýrsluna eptir beztu vitund, og sje skýrslu hennar í einhverju ábótavant, þá skal úr bæta svo fljótt sem hægt er og á þann hátt, er hentugast er.

Ef utansveitarbarn yngra en 16 ára þarfnast styrks, og hvorugt foreldra er innansveitar, þá skal leita skýrslna um barnið hjá þeim mönnum nærstöddum, sem helzt mega af vita.

65. gr.

Nú er skýrsla sú, er um getur í næstu grein á undan, eigi tekin á löglegan hátt, áður en styrkurinn er veittur, eða svo fljótt og svo fullkomin, sem unnt er, og missir þá hlutaðeigandi sveitarfjelag rjettinn til endurgjalds á styrknum.

66. gr.

Nú er sveitarstyrkur veittur þurfamanni samkvæmt 63. gr., og skal þá fátækra-
 stjórnin, áður en hálfur mánuður er liðinn frá styrkveitingunni, senda sýslumanni sínum eða bæjarfógeta áskorun um að útvega svo fljótt sem við verður komið viðurkenn-
 ing fyrir sveitfesti þurfamanns, eða sönnun fyrir, hvar hann sje sveitlægur, svo fram-
 arlega sem þetta er eigi þegar fullvíst. Þá skal sveitarstjórnin og krefjast þess, að styrk-
 urinn sje endurgoldinn af framfærslusveitinni. Jafnframt skal send skýrsla sú, er um er
 rætt í 64. gr. Vanræki sveitarstjórnin að gjöra það, sem fyrir er mælt í grein þessari,
 missir sveitarsjóður rjett til endurgjalds á hinum veitta sveitarstyrk.

kommunen, udenfor de i § 68 omtalte Tilfælde, aldrig forlange refunderet af Forsørgelses-
kommunen mere end to Trediedele af den den trængende af den førstnævnte Kommune
ydede Understøttelse, men, hvis den trængende er eller senere bliver i Stand til at tilbage-
betale den ham af Forsørgelseskommunen ydede Fattighjælp, er denne Kommune pligtig
at drage Omsorg for, at den Del af Fattighjælpen, som Opholdskommunen ikke fik tilbage-
betalt, refunderes efter rigtigt Forhold.

Nr. 44.
10.
Novbr.

Opholdskommunen er ikke berettiget til helt eller delvis at faa tilbagebetalt af
Forsørgelseskommunen den i § 53, 3die Stykke omhandlede Understøttelse.

§ 64.

Inden der ydes Fattighjælp til en uden for Kommunen forsørgelsesberettiget
trængende, skal Kommunalbestyrelsen i Opholdskommunen — medmindre Trangen er
saa presserende, at der ikke gives Lejlighed dertil, men i saa Fald saa hurtigt som muligt —
lade Sysselmanden eller Repstyreren forhøre den trængende i Vidners Overværelse for
at faa Oplysning om følgende Punkter:

1. Den trængendes Navn, Fødested, Alder og Forsørgelseskommune, da han var 16 Aar gammel; hvis han er gift, skal det oplyses, hvor og naar han har indgaaet Ægteskab. Hans Livsløb efter 16 Aars Alderen.
3. Hvorvidt og naar han har modtaget Fattighjælp, og om den er tilbagebetalt.
4. Hans huslige Forhold og økonomiske Stilling overhovedet, samt hvorfor han er blevet trængende.

Gives Forklaringen til Politimesteren, skal den modtages i Retten. Modtager Repstyreren Forklaringen, skal den tilføres et af Ministeriet affattet Skema, afgives under Edstilbud og underskrives af Repstyreren og to Vitterlighedsvidner samt den trængende selv. Blive Ægtefæller trængende for sig og sine Børn, afgiver Manden den ommeldte Forklaring, om han er til Stede eller kan bringes til Stede uden for stort Ophold. I modsat Fald afgiver Konen Forklaringen efter bedste Vidende, og er hendes Forklaring i nogen Henseende mangelfuld, skal den saa hurtigt som muligt, og paa den hensigtsmæssigste Maade berigtiges.

Hvis et uden for Kommunen forsørgelsesberettiget Barn under 16 Aar bliver trængende til Fattighjælp, og ingen af Forældrene befinder sig i Kommunen, skulle Oplysninger indhentes hos de tilstedeværende Personer, som ere bedst kendte med Forholdene.

§ 65.

Er den i foregaaende Paragraf ommeldte Forklaring ikke optaget paa lovlig Maade, inden Fattighjælpen ydes, eller ikke saa hurtigt eller i saa fuldkommen Stand som muligt, mister vedkommende Kommune Ret til at faa Understøttelsen tilbagebetalt.

§ 66.

Naar Fattighjælp ydes en trængende overensstemmende med § 63, skal Fattigbestyrelsen inden en halv Maaned efter Hjælpens Tilstaaelse tilsende Sysselmanden eller Byfogeden en Anmodning om hurtigst mulig at tilvejebringe en Anerkendelse af den trængendes Forsørgelsessted, eller Bevis for, hvor han er forsørgelsesberettiget, for saa vidt saadant ikke er fuldkomment sikkert. Kommunalbestyrelsen skal ogsaa forlange, at Understøttelsen tilbagebetales af Forsørgelseskommunen. Samtidig fremsendes den i § 64 ommeldte Forklaring. Forsømmer Kommunalbestyrelsen at træffe de i denne Paragraf nævnte Foranstaltninger, mister Kommunekassen Retten til Erstatning af den ydede Fattighjælp.

Nr. 44.

10.
nóvbr.

67. gr.

Hvar þess er dvalarsveit missir fyrir vanrækslu sveitarstjórnar, lögreglustjóra eða hreppstjóra rjett til endurgjalds á styrk veittum utansveitarmanni, skulu þeir, er sekir eru, bæta sveitinni skaðann.

68. gr.

Þegar gjörð er fyrirspurn til sveitarstjórnar um það, hvort hún kannist við framfærslurjett þurfalings í sveit sinni, eða sent erindi um önnur atriði viðvíkjandi sveitfesti þurfalings eða styrk honum veittan, skal hún, áður en 4 vikur eru liðnar frá því, er málaleitunin barst henni til handa, senda hlutaðeigandi sýslumanni eða bæjarfógeta svar sitt upp á hana; að öðrum kosti skal það varða hana sektum, eptir atvikum dagsektum, sem renna í sýslusjóð, eptir ákvæði sýslumanns, eða í landssjóð eptir ákvæði stjórnarráðsins, ef bæjarstjórn er sek.

Nú verður dráttur á endurborgun sveitarstyrks til dvalarsveitar af hálfu framfærslusveitar meir en 6 mánuði frá því hún fjekk tilkynning um sveitarstyrkinn, og skal þá síðarnefnd sveit greiða vexti af styrksupphæðinni, 5 af hundraði um árið frá þeim tíma.

Nú verður eptir úrskurði yfirvalds óþarfur dráttur af hálfu framfærslusveitar á að viðurkenna sveitfesti þurfalings, og skal hún þá endurgreiða dvalarsveit hans allan þann styrk, er dvalarsveitin hefur veitt honum frá þeim tíma, sem framfærslusveit fjekk tilkynning um þurfaling.

69. gr.

Nú hefur maður, sem framfærslurjett á annarsstaðar, þegið 100 kr. styrk eða meir í dvalarsveit sinni, og bersýnilegt er, að hann sje kominn á stöðugt sveitarframfæri, og hefur þá dvalarsveit hans og framfærslusveit hvor um sig rjett til að krefjast þess, að hann sje fluttur fátækraflutningi á framfærslusveit sína.

70. gr.

Þurfaling má eigi flytja fátækraflutningi úr einum hreppi í annan, nema áður sje ákveðið, hvar hann eigi framfærslurjett, annaðhvort með yfirlýsingu sveitarstjórnar þeirrar, er í hlut á, eða með úrskurði yfirvalds.

71. gr.

Nú á þurfalingur að flytjast á framfærslusveit sína, og skal þá sýslumaður eða bæjarfógeti fá honum vegabryjef, er sýni, frá hverri sveit og til hvernar sveitar hann skuli fluttur, svo og hve margt fólk er í flutningnum, ef um fleiri er að ræða. Skal tilgreina nöfn þeirra og aldur.

72. gr.

Dvalarsveit og framfærslusveit þurfalings annast flutning hans; koma þær sjer saman um, hvor þeirra skuli framkvæma hann, en náist ekki samkomulag um það, getur dvalarsveit ein annast flutninginn. Ef framfærslusveitin heimtar, að fátækraflutningur skuli fram fara, án þess að tiltaka, hvernig honum skuli hagað, skal líta svo á, að hún ætlist til, að sveitarnefndin í dvalarsveitinni annist flutninginn, enda skal hin síðarnefnda þá skyld þar til.

Flutningurinn byrjar hjá hreppstjóra eða bæjarfógeta í dvalarsveitinni, og endar hjá hreppstjóra eða bæjarfógeta í framfærslusveitinni.

Nr. 44. Fátækralög 10. nóvember.

§ 67.

Nr. 44.
10.
Novbr.

I alle Tilfælde, hvor Opholdskommunen paa Grund af Kommunalbestyrelsens, Politimesterens eller Repstyrerens Forsømmelse mister Retten til Refusion af Fattighjælp, som er ydet til en uden for Kommunen forsørgelsesberettiget, skulle de skyldige erstatte Kommunen det derved forvoldte Tab.

§ 68.

Naar der rettes Forespørgsel til en Kommunalbestyrelse, om den vil erkende en trængendes Forsørgelsesberettigelse i dens Kommune, eller der tilstilles den en Skrivelse om andre Forhold vedkommende en trængendes Forsørgelsesret og en ham ydet Fattighjælp, skal den inden 4 Uger, efter at Sagen kom den i Hænde, tilsende vedkommende Sysselmand eller Byfoged sit Svar; i modsat Fald ifalder den en Bøde, efter Omstændighederne Dagsmulkter, der tilflyde Sysselskassen, efter Sysselmandens Bestemmelse eller, hvis den skyldige er en Bybestyrelse, Landskassen, efter Ministeriets Bestemmelse.

Hvis Forsørgelseskommunen ikke inden 6 Maaneder efter, at den har faaet Meddelelse om Udbetalingen af en Understøttelse, har tilbagebetalt Opholdskommunen denne, skal Forsørgelseskommunen betale Renter, 5 pCt. om Aaret, af Understøttelsesbeløbet, fra den Tid da Meddelelsen blev modtaget.

Hvis en Forsørgelseskommune efter Øvrighedens Afgørelse har udvist utilbørligt Ophold med at vedkende sig Forsørgelsespligten over for en trængende, skal den refundere hele den Understøttelse til Opholdskommunen, som denne har udbetalt den paagældende trængende, efter at Forsørgelseskommunen fik Meddelelse om ham hans Trang.

§ 69.

Naar en Person, der har Forsørgelsesret uden for Kommunen, har modtaget en Fattighjælp af mindst 100 Kr. i sin Opholdskommune, og det er øjensynligt, at Trangen til Fattighjælpen vil blive vedvarende, har hans Opholdskommune og hans Forsørgelseskommune hver for sig Ret til at fordre, at han hjemsendes efter Reglerne om fattiges Befordring til deres Forsørgelseskommune.

§ 70.

En trængende maa ikke sendes fra en Rep til en anden efter Reglerne om fattiges Befordring, forinden det, enten ved en Erklæring fra vedkommende Kommunalbestyrelse eller ved en Øvrighedsresolution, er afgjort, hvor han er forsørgelsesberettiget.

§ 71.

Naar en trængende skal hjemsendes til sin Forsørgelseskommune, skal Sysselmanden eller Byfogeden medgive ham en Følgeseddel, der udviser, fra og til hvilken Kommune han skal befordres, saavel som — naar der er Spørgsmaal om flere — hvor mange Personer der skulle befordres. Deres Navne og Alder anføres.

§ 72.

Den trængendes Opholdskommune og Forsørgelseskommune drage Omsorg for hans Hjemsendelse; de komme overens om, hvem af dem der skal iværksætte den, men kan de ikke blive enige herom, kan Opholdskommunen alene drage Omsorg for Befordringen. Hvis Forsørgelseskommunen fordrer, at en Hjemsendelse efter Reglerne om fattiges Befordring skal finde Sted, uden nærmere at anføre, hvorledes den skal udføres skal det antages, at den gaar ud fra, at Kommunalbestyrelsen i Opholdskommunen vil drage Omsorg for den, i hvilket Fald den sidstnævnte ogsaa er pligtig dertil.

Befordringen begynder hos Repstyreren eller Byfogden i Opholdskommunen og ender hos Repstyreren eller Byfogden i Forsørgelseskommunen.

Nr. 44.
10.
nóvbr.

73. gr.

Þurfamañn skal flytja svo beina leið, sem verður, hvort sem flutningurinn fer fram landveg eða sjóveg; svo skal haga flutningi þurfalings, að lífi hans og heilsu sje eigi í hættu stofnað.

74. gr.

Af kostnaði við flutning þurfamanns ber dvalarsveit einn þriðjung en framfærslusveit tvo þriðjunga; skal allur kostnaðurinn greiddur til bráðabirgða úr sjóði þess sveitarfjelags, er flutninginn annast.

Flutningskostnaðinn skal eigi telja sveitarstyrk veittan þurfaling.

75. gr.

Nú vanrækir sveitarstjórnin í dvalarsveitinni að flytja þurfamañn fátækra-flutningi, er henni bar að annast, og skal þá framfærslusveitin með öllu laus við að endurgjalda styrk þann, er þurfamaðurinn þiggur í dvalarsveitinni frá þeim tíma, er flutningurinn hefði átt fram að fara, þangað til hann verður framkvæmdur.

76. gr.

Nú verður ágreiningur sveitarfjelaga á milli um skyldur þær, er á þeim hvíla samkvæmt lögum þessum, og skal þá sýslumaður eða bæjarfógeti skera úr ágreiningi þeim. Sjeu sveitarfjelög þau, er deila, hvort í sinni sýslu eða lögsagnarumdæmi, skal úrskurð á leggja sýslumaður eða bæjarfógeti þar er það sveitarfjelag er, sem krafði er. Úrskurði sýslumanns eða bæjarfógeta má hvor málsparta skjóta til stjórnarráðsins á 6 vikna fresti, talið frá þeim degi, er málsaðila varð kunnugt um úrskurð sýslumanns eða bæjarfógeta, til þess dags, er áfrýjunarskjalið er afhent á pósthöð til sendingar með pósti, eða komið til skrifstofu stjórnarráðsins, ef ekki er sent með pósti.

Úr deilum út af sveitarframfæri milli sveitar hjer á landi og sveitarfjelags í Danmörku skal skorið með samkomulagi milli ráðherra Íslands og innanríkisráðherrans, og úr deilu milli íslenzkrar sveitar og færeyskrar með samkomulagi milli Íslandsráðherra og dómsmálaráðherrans.

VI. kaflí.

Sjerstakur styrkur úr landssjóði.

77. gr.

Ef þurfalingur fer eptir læknisráði á sjúkrahús — annað en holdsveikraspítala — þá kostar framfærslusveit hans dvöl hans þar, lyf og læknishjálp, allt að 200 kr. á ári. Það, sem fram yfir er 200 kr., greiðist úr landssjóði, þó aldrei nema fyrir tvo þurfalinga í einu úr sama sveitarfjelagi eða bæjarfjelagi.

78. gr.

Nú er manni, sem á framfærslurjett hjer á landi, veittur sveitarstyrkur erlendis, og er þá framfærslusveit hans skylt að endurgjalda þann styrk allt að 200 kr. um árið. Það sem fram yfir er 200 kr., greiðist úr landsjóði. Sömuleiðis greiðist úr landsjóði allur

§ 73.

Nr. 44.
10.
Novbr.

Trængende skulle hjemsendes saa vidt muligt ad nærmeste Vej, hvad enten Befordringen sker landvejs eller søvejs; Befordringen bør indrettes saaledes, at den trængendes Liv eller Helbred ikke udsættes for Fare.

§ 74.

Af Omkostningerne ved en trængendes Hjemsendelse afholdes en Trediedel af Opholdskommunen og to Trediedele af Forsørgelseskommunen; alle Omkostningerne foreskydes af den Kommunes Kasse, som drager Omsorg for Befordringen.

H emsendelsesomkostningerne betragtes ikke som en den trængende skyldt Fattigunderstøttelse.

§ 75.

Forsømmer Kommunalbestyrelsen i Opholdskommunen, naar den skal drage Omsorg for Hjemsendelsen, efter Reglerne om fattiges Befordring, at iværksætte denne, skal Forsørgelseskommunen være ganske fri for at erstatte den Understøttelse, som den trængende modtager i Opholdskommunen fra den Tid, da Hjemsendelsen skulde finde Sted, indtil den iværksættes.

§ 76.

Opstaar der Meningsforskel mellem Kommuner om de dem i Følge nærværende Lov paahvilende Forpligtelser, afgøres Sagen af Sysselmanen eller Byfogeden. Ere Kommunerne beliggende hver i sin Jurisdiktion, tilkommer Afgørelsen Sysselmanen eller Byfogden der hvor den Kommune er beliggende, mod hvilken Krav gøres gældende. Sysselmændens eller Byfogdens Afgørelse kan hver af Parterne indanke til Ministeriet inden 6 Uger, fra den Dag da vedkommende Part fik Kundskab om Sysselmændens eller Byfogdens Afgørelse indtil Indankningsdokumentet blev afleveret paa Poststationen til Afsendelse med Posten eller indkommer til Ministeriets Kontor, naar det ikke forsendes med Posten.

Trætter i Anledning af fattiges Forsørgelse mellem en herværende Kommune og en Kommune i Danmark afgøres ved Overenskomst mellem Islands Minister og Indenrigsministeren, og Trætter mellem en islandsk og en færøisk Kommune ved Overenskomst mellem Islands Minister og Justitsministeren.

VI. Afsnit.

Særlig Understøttelse af Landskassen.

§ 77.

Indlægges en trængende efter en Læges Forskrift paa andet Sygehus end et Spedalskhedshospital, bekoster hans Forsørgelseskommune hans Ophold sammesteds, Lægemedler og Lægehjælp indtil 200 Kr. aarlig. Det Beløb, hvormed Omkostningerne overstige 200 Kr., udredes af Landskassen, dog aldrig for mere end to trængende samtidig fra den samme Landkommune eller Bykommune.

§ 78.

Naar Fattighjælp ydes i Udlandet til en Person, som er forsørgelsesberettiget her i Landet, er hans Forsørgelseskommune pligtig at refundere denne Understøttelse med indtil 200 Kr. om Aaret. Det Beløb, hvormed Understøttelsen overstiger 200 Kr., udredes af Landskassen. Ligeledes udredes af Landskassen alle Udgifter ved en saadan

Nr. 44. Fattiglov 10. November.

Nr. 44. kostnaður við flutning þess þurtamanns og skylduliðs hans frá útlöndum alla leið til framfærsluhreppsins, ef til slíks flutnings kemur og kostnaðurinn við hann fæst eigi á annan hátt endurgoldinn.

Landssjóðsstyrkur samkvæmt þessari grein og næstu grein á undan er ekki apturkræfur.

VII. kafli.

Um það hver lagaákvæði sjeu numin úr gildi með lögum þessum og hvenær lögin öðlast gildi o. fl.

79. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin þessi lagaákvæði:

Tilsk. 14. oktbr. 1763 um greiðslu meðlags með óskilgetnum börnum.

Tilsk. 10. desbr. 1790 um meðlag með óskilgetnum börnum.

Tilsk. 30. maí 1794 um uppfóstur óskilgetinna barna.

Tilsk. 10. ágúst 1798 um þvingun við menn, sem skildir eru við konur sínar að borði og sæng.

Kansellíbrjef 5. desember 1820 um greiðslu framfærslueyris með óskilgetnum börnum af launum vinnuhjúa.

Opið brjef 28. maí 1825 um meðferð mála um meðlag með óskilgetnum börnum.

Reglugjörð 8. janúar 1834 fyrir fátækramálefna lögun og stjórn á Íslandi.

Opið brjef 6. desember 1839 um breyting á löggjöfni um meðlag með óskilgetnum börnum.

Opið brjef 6. júlí 1848 um breyting á þeim tíma, sem á Íslandi þarf til að eignast sveit eptir 6. gr. í reglugjörðinni 8. janúar 1834.

Opið brjef 17. apríl 1868 um það hvernig borga eigi kostnað þann, er rís af flutningi á þurfamönnum.

4. gr. í tilsk. 25. júní 1869 um afplánun fjesekta í öðrum málum en sakamálum

Lög 4. nóvember 1887 um sveitarstýrk og fúlgu.

Lög 7. febrúar 1890 um breyting á lögum um sveitarstýrk og fúlgu.

Lög 12. janúar 1900 um meðlag með óskilgetnum börnum o. fl.

Lög 23. oktbr. 1903 um viðauka við lög um meðgjöf með óskilgetnum börnum o. fl. frá 12. janúar 1900.

Loks eru úr gildi felld öll önnur ákvæði gildandi laga, þau er koma í bága við lög þessi.

80. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1907.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 10. nóvember 1905.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

H. Hafstein.

trængendes og hans Families Befordring fra Udlandet og hele Vejen til hans Forsørgelses- Nr. 44.
kommune, hvis en saadan Befordring nødvendiggøres og Omkostningerne ved den ikke 10.
paa anden Maade kunne erholdes erstattede. Novbr.

Understøttelse af Landskassen i Følge denne og forrige Paragraf kan ikke fordres tilbagebetalt.

VII. Afsnit.

Om Ophævelse af ældre Lovbestemmelser og om Lovens Ikrafttræden m. m.

§ 79.

Ved nærværende Lov ophæves følgende Lovbestemmelser:

Frd. 14de Oktober 1763 ang. Udredelse af Alimentationsbidrag til uægte Børn.

Frd. 10de December 1790 ang. Alimentationsbidrag til uægte Børn.

Frd. 30te Maj 1794 ang. uægte Børns Opfostring.

Frd. 10de August 1798 ang. Tvangsmidler mod separerede Ægtemænd.

Kancelli-Cirkulære 5te December 1820 ang. Alimentationsbidrag af Tjenesteyende.

Kancelli-Plakat 28de Maj 1825 ang. Behandlingen af Sager om Opfostringshjælp for uægte Børn.

Reglement 8de Januar 1834 for Fattigvæsenets provisoriske Indretning og Bestyrelse i Island.

Plakat 6te December 1839 ang. en forandret Bestemmelse i Lovgivningen om Alimentationsbidrag til uægte Børn.

Plakat 6te Juli 1848 om Forandring i den i Reglementet af 8de Januar 1834 § 6 bestemte Termin for Forsørgelsesrettens Erhvervelse i Island.

Plakat 17de April 1868 angaaende Udredelsen af Omkostningerne ved fattiges Flytning.

Frd. 25de Juni 1869 om Afsoning af Bøder uden for kriminelle Sager, § 4.

Lov 4de November 1887 om Fattigunderstøttelse og Forsørgelse.

Lov 7de Februar 1890 om Forandring i Lov om Fattigunderstøttelse og Forsørgelse.

Lov 12te Januar 1900 om Underholdsbidrag til Børn, som ere avlede uden for Ægteskab m. m.

Lov 23de Oktober 1903 om Tillæg til Lov om Underholdsbidrag til Børn, der ere avlede uden for Ægteskab m. m. af 12te Januar 1900.

Endelig ophæves alle andre Bestemmelser i de gældende Love som maatte være stridende imod nærværende Lov.

§ 80.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Januar 1907.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 10. November 1905.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

H. Hafstein.

Islands Ministerium, den 10. November 1905.

H. Hafstein.

Ólafur Halldórsson.